

CARCELONA:
PER EDICIÓ
QUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
7'50 PTS. Trimestre
UNIÓ POSTAL:
15 PTS. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.368 - Dijous, 18 de gener de 1923

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 1841

Dr. G. Moragas de l'Hospital de Santa Creu. Malalties de la pell i gènito-urinàries. Portaferrissa, 18, entr. - De 4 a 6 i de 8 a 9.

Joana Ribas Oliart

vídua de Isidre Palà

natural de Terrassa

ha mort havent rebut els Auxilis Espirituals

A. C. S.

Els seus afigits filles, fills polítics, néts, germana política, nebots, nebotes polítics, cosins i parents tots, en participar als amics i coneixuts tan greu pèrdua, els preguen un record en llurs oracions per l'ànima de la difunta i que se serveixin concòrrer a la casa mortuòria, carrer de Llúria, núm. 9, demà, divendres, a dos quarts d'onze del matí, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Santa Anna i d'allí a sa darrera estada, Cementiri de l'Est.

No es convida particularment

Barcelona, 18 gener 1923

Dona Josepa Rogent Pedrosa

morí el dia 21 de gener de 1921

(A. C. S.)

Els seus germans Josep i Joaquima, germans polítics Emèlia Massó Torrents i Francesc Maspons Anglasell, nebotes, cosins i parents tots, agrairan als amics i coneixuts l'assistència a l'ofici i missa que, en sufragi de la finada, se celebraran demà, divendres, a les deu, a l'altar del Santíssim Sagratament de la parròquia de la Puríssima Concepció.

No es convida particularment

DEL 15 AL 31 DE GENER

La casa SURROCA

Fontanella, 21, principal

La que ven a més bon preu
Sedes, Llanes i Velluts
té disponibles aquests dies, perquè tota **senyora** pugui comprar a preu de regal tots els articles de la casa.

NOTA. — L'enorme pèrdua que representa per a aquesta casa l'establir la venda regal només pot fer-se : ben entrat el gener :

ACABA DE SORTIR

Tragedies de veïnat

Llibre de contes de

J. Puig - Pujades

Edicions de la
Llibreria Nacional Catalana

Demaneu-lo a totes les llibreries

Gelatina decarni de ga-

llina. Aliment poderós per a persones delicades. E. Martignole: Escudellers, 8

EL SIGLO

Fins el 27 de gener

Venda d'articles variats als

PREUS ÚNICS

de

2, 4 i 6 Ptes.

Fins el 27 de gener

Importants descomptes

En cartells fixats a les respectives seccions s'anuncia la quantia del descompte que correspon als seus articles

Secció de gèneres de punt

Mitges de cotó canvié: el parell, a ptes.	1	Mitges de seda, en negre i color: el parell, a ptes.	3'65
Toreres de cotó, punt anglès; a ptes.	2'75	Mitjons de llana blancs; el parell, a ptes.	0'95

ARMILLES de llana, gran abric; una a pessetes 22'50. Gran assortiment en toreres, camisetes i pantalons de cotó afelpat, de molt abric per a senyora i senyor, a preus molt reduïts

El más exquisito
de los desayunos,
el más potente de
los reconstituyentes

PHOSCAO

Alimento ideal aconsejado por todos los médicos a los anémicos, a los convalecientes, a los débiles, a los agotados, a los ancianos y a todos los que sufren del estómago.

En farmacias, ultramarinos y droguerías

Depósito: FORTUNY H. 82, Hospital - Barcelona

MOSAICS E. ESCOFET & C°

Ronda Uni-
versitat, 20

Totes les misses que es celebraran a l'església parroquial de Sant Francesc de Paula, demà, divendres, dia 19 del corrent, essent d'ofertori les de deu a dotze, seran aplicades en sufragi de l'ànima de

D^A CLOTILDE ILLA I ARQUER DE MORAGAS

que morí en la pau del Senyor el dia 23 de gener de 1921
havent rebut els Sants Sagaments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus afilits espòs Francesc Moragas i Barret; mare política Consol Barret; vídua de Moragas; germanes Antonia i Concepció, germans polítics Pau Manich i Josep Pineda, tisnes Concepció, Elena i Ramona, oncle i oncles polítics, nebots i nebotes polítics, cosins i parents tots, en recordar als amics i coneixuts tan dolorosa pèrdua, els preguen llur assistència a alguna de les esmentades misses.

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Els Excm. i Il·ms. Srs. Cardenal Arquebisbe de Tarragona i Bisbes de Barcelona, Lleida, Vich, Seu d'Urgell, Tortosa, Solsona i Balears, han couedit respectivament 100 i 50 dies d'indulgència en la forma de costum.

el rebotaren per terra i li van pendre els diners que duia i que eren 10 pessetes.

En l'Assemblea general celebrada per l'Associació de Periodistes de Barcelona el dia 15 del corrent, quedà constituida la Junta directiva per a l'any 1923, en la següent forma: President, don Joaquim Pellicena, de LA VEU DE CATALUNYA; vice-president primer, don Antoni Ballabriga, d'Africa y Amèrica; vice-president segon, don Josep Gallach, de «Mi Revista»; tresorer, don Joan Fabrés Laporta, de «Los Estados Unidos»; comptador, don Prudenci Bertrana, de LA VEU DE CATALUNYA; secretari, don Francesc Carbonell, de «Los Estados Unidos»; vice-secretari, don Joaquim Freixes, d'«Arte y Cinematografía»; vocal primer, dona Regina Laimo de O'Neill, de «Mi Mueca»; vocal segon, don Rafael Bori, de «La Propaganda»; vocal tercer, don Pere Ribalta, i vocal quart, don Antoni Vilà, de «La Publicitats».

De la Junta d'Investigació i Consulta, en formen part els senyors Joan Costa i Deu, Ignasi Bo i Singla, Joan Matamoros i Joan Vives i Borrell.

JABONES ROCAMORA

“EL LEÓN”
“LA PAJARITA”
PARA TODOS LOS USOS

La Societat Mèdico-Farmacèutica dels Sants Cosme i Damia, celebrarà sessió pública inaugural del curs de 1922 a 1923, avui, dijous, a les set de la nit, en el seu local social, Lluvia, 15, baixos (Foment de Cultura).

El secretari general llegirà una memòria-tessènya dels treballs més importants realitzats per la corporació durant el passat curs, i l'acadèmic numerari doctor don Agustí Garcia-Díe, llegirà un treball titulat: «La terapèutica pel sol en les afeccions no tuberculoses».

Al dit acte, hi han estat invitades les autoritats i corporacions científiques, religioses i socials.

JOIES VILANOVA Unió, 6

- Gàbies i pens de metall. Nous elegantissims models.—Bateria de cuina en alumini extra. Llorens Germans. Rambla Flors, 30.

Avui, dijous, el Consell de la Cooperativa de Periodistes, per a la construcció de cases barates, farà una visita col·lectiva al governador civil.

Pel carrer de Piquer passava amb un minyo 1, sobtadament, se li tiraren al damunt uns subjectes, li pegaren,

A una fleca del carrer d'Enna, van disputar-se dos obrers per qüestions de la feina, i es van agreujar mutuament. Un d'ells, Francesc Sola, de 42 anys, va resultar amb una ferida al cap i forta excitació nerviosa, havent estat curat al dispensari del Poble Nou.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior
Es ven a tot arreu

Ahir vespre va ésser curat al dispensari d'Hostafrancs, l'obrer Francesc Martí Roig, de 56 anys, el qual tenia ferides greus a la mà esquerda, de resultes d'haver-hi agafat l'engranatge d'una màquina de treballar fusta a la fàbrica de Bonnefoy, situada al carrer del P. Gallifa.

Després de curat va ésser conduit a una clínica particular.

- Vichy Català

Aigua mineral natural digestiva i més econòmica que les similars.

- Assegurem que el Champs-Sorbs, etiqueta verda, és el millor xampany

Un home de 62 anys, habitant a una barraca del carrer d'Entenza, va disputar-se amb la seva dona i, per fer-la entrar en raó, no va trobar millor manera que etzivar-li un porró pel cap, produint-li una ferida que va fer precisa l'intervenció del metge del dispensari d'Hostafrancs.

L'amable individu va ésser conduit a la delegació.

- El dijous, dia 22, sortirà directe per a Sant Joan de Nieva (Aviles) el vapor «Santofirm», de la consignació d'En Ramir Delgado Alvarez (Merçé, 8, entresol, telèf. 5555 A), admetent càrrega a preus reduïts. Aquesta es rep des de demà; al moll Balears, cobert n.º 1, Colla Rica.

Ahir, a quars de set, hi hagué una alarma al carrer de Consell de Cent, perquè es calà foc a la fàbrica de veluts que al núm. 447, té don Josep M. Iferita. Es cremaren uns 1.000 metres de vellut emmagatzemats a unes golfes, valuats en 30.000 pessetes. Es presentaren els bombers del Parc que apagaren el foc, poc després d'haver començat. No hi hagué cap desgràcia personal.

L'Institut Mèdico-Farmacèutic celebra sessió, en la qual el doctor Forgas Raymat, desenrotilla el seu tema: «Consideracions sobre un cas curiós de fibroma esfarlat amb inversió uterina». Després d'exposar la història clínica, i els consideracions atinades respecte a la patogènia del mateix, prenen part en la discussió el doctor Condes Camps.

El dia 28 de gener, a les deu del matí, el fundador de la «Banca Social de Previsió i Estimul de Catalunya» En Josep García Sanjuán, donarà una conferència en el saló d'actes de l'Orfeó Graciens (Esmerguda, 27 i 29), amb motiu de donar començament a la construcció de cases barates per 2.200 i 5.300 pessetes, pagables a terminis; organització portada a cap pel dit senyor.

GOTES NEUROSTÈNIQUES FOSFORADES GENOVÉ
Aliment del cervell
Valios tònic dels nervis

Ahir a la nit sortiren cap a Madrid el regidor d'aquell Ajuntament senyor Balza i el director de Mercats de la mateixa localitat senyor Rodríguez.

Ha sortit cap a Madrid, comissionat pel Centre d'Estudis Americanes, per a gestionar assumptes relacionats amb la labor d'aproximació hispano-americana que l'esmentat Centre desenrotilla, el vocal conseller de l'esmentat entitat don Digne Fabregat.

Aquest matí toparen al Parallel un tramvia i un carro, resultant lesions un home que passava en aquell moment prop dels dits vehicles.

Conduit al dispensari d'Hostafrancs, el metge li aprecia una ferida contusa a l'epigastri, pronostic reservat. Després de curat fou conduit a l'Hospital Clínic.

Una comissió d'ex-alumnes del Col·legi Sola han organitzat un banquet

d'homenatge al seu director don Sebastià Sola, el qual se celebrara dissabte vinent, dia 20.

La dita comissió invita a quants alumnes del dit Col·legi desitgen adheritar-se al dit acte, per mitjà de la premsa en la impossibilitat de fer-ho particularment.

Els facilitarà detalls don A. Puertas, Aribau, 102, botiga, tots els dies, de sis a vuit de la tarda.

L'Ateneu Autonomista del Districte III, Caçador, 4 (Plaça de Sant Just), celebrarà, durant la present temporada de Carnestoltes, quatre balls de distresses, els quals tindran lloc els dies 20 i 27 de gener i 3 i 10 de febrer propíenent, essent adjudicats per un Jurat premis a les distresses que més es distingixin per sa riquesa i bon gust.

Dissabte vinent tindrà lloc el Ball Blau, primer dels quatre que s'anuncien.

A darrera hora del vespre fou rellotgit, davant de Belles Arts, un home que jela a terra sense sentir. Condur al dispensari de la Ronda de Sant Pere, el metge manifestà que el pacient havia sofert un colapsee, i tenia, demés, un ferit a una gafa. Va ésser portat a l'Hospital Clínic.

A la matinada del dimecres, un senyori detingut, a l'encreuament dels carrers de Lull i de la Llacuna, un minyo que li causa sospites i el condueix al quarter municipal, on manifestà dir-se Miquel Pérez Ruiz, de 20 anys, de Sevilla, marinat, i habia tant al carrer de l'Asalto, 14.

Escorcollat que fou, se li troba una col·lecció de 14 claus de diferents mollos, una llanterna de buixaca, una navaja de barber i tres piles elèctriques.

Interrogat sobre la procedència i destinació d'aquests objectes, va donar explicacions molt confoses, per què motiu va ésser avisada la policia.

Es presenta una parella d'agents que s'enduguaren el minyo, i no es sap què devia passar, però el cert és que a la matinada d'avui, dijous, el senyor ha tornat a trobar el referit minyo al mateix lloc del dia abans, en companyia d'un altre subjecte, el qual manifestà dir-se Amadeu Miralles Malla, de 29 anys, veí del carrer dels Tallers, 69.

Havent-se sabut que els referits individus havien intentat cometre un robatori a una casa del Passeig del Triomf, i com els informes de la polícia respecte els mateixos són detallables, han estat conduïts a la inspecció general.

Aquest matí, prop de la fàbrica dels Lebon, un carro atropellà una jove de 15 mesos, Rosa Piquer Ballister, habitant a una barraca de la platja, causant-li lesions de tal gravetat que morí mentre era conduïda al dispensari del Poble Nou.

El carro i el carreter fugiren, sabent-se que el número del primer és el 10.875.

L'abonament de les direccions abreujades registrades a les oficines de Telègrafs s'ha de renovar anualment durant el corrent mes, del contrari es consideraran caducades, cessant el dret de rebre illets telegrams amb sols una paraula de direcció i els destinataris que haguessin deixat de posar-se el corrent de pagament.

A PREUS LLENÇATS

TROSSOS RETALLS

10. CARMÉ, 10 LA FILOSOFIA

L'Aplec de la Sardana

En la darrera reunió de la Comissió organitzadora de l'Aplec de la Sardana va acordar-se la data de la celebració d'aquesta festa anual pel dia 23 de juny.

Sembia que l'Aplec d'enguany no tindrà precedents, relacionant-se la seva grandesa amb l'homenatge nacional de Catalunya a En Pep Ventura.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1
Telèfons números... 4530 A
4531 A
4532 A

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Si encara no useu la làmpara
VULCAN 1/2 WATT
assajeu-la i l'adoptareu
Rambla Flors, 26 botiga

Alcohols purs

rectificats de 90°/97°. Especials per a Clíniks, Laboratoris, Farmàcies i Perfumeries.

ANISSATS
DE TOTES CLASSES

Venda a l'engrès i al detall
A. ANTICH
Ronda Sant Pau, 32. - Telèf. 810 A

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 17 de gener de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tres i a les divuit.

Bàrometre a 0° i al nivell de la mar: 760'2, 760'7, 763'1.

Termòmetre sec: 67°, 69°, 70°.

Termòmetre humit: 51°, 51.5°, 55°.

Humitat (centèsimes de saturació): 75, 63, 78.

Direcció del vent: Calma. ENE. ENE. Velocitat del vent en metres per segon: 0, 2, 1.

Estat del cel: Quasi tapat. Tapat.

Classe de núvols: St.K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 12°; mínima, 5°; mínima prop del sol: 4°.

Calefacció ideal

Estufa J. M. B.

València, 346 — Telèfon 747 S. P.

Anit passada dia hagué un escàndol a la sala de joc del Paralel «La Marítima». Un dels jugadors que diu que havia perdut tots els diners que duia es tregué un ganivet i el posà o clavà damunt del drap verd i pretengué que li tornessin els diners perduts.

S'originà una confusió, sonaren tres i no arribà haver-hi desgràcies.

La «Manufacture Parisienne», del Passeig de Gràcia, 115, s'encarrega d'executar plafons i projectes en mobles de joc i mèduls, en cooperació amb els millors decoradors i moblistes.

Pel carrer de Piquer passava amb un minyo 1, sobtadament, se li tiraren al damunt uns subjectes, li pegaren,

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

COMANDAMENT DE L'EXÈRCIT D'ÀFRICA

Madrid, 17. 9'30 nit
de part dispositiva del Decret signat pel Rei, relativ al comandament de l'Exèrcit d'Àfrica, diu així:

Article primer. — Se suprimeix el cap de general en cap de l'Exèrcit d'Espanya a l'Àfrica, que ostentava fins Comissari, cessant en les seves funcions a finals d'aquest mes, el Quarter general annex al dit comandament.

Art. segon. — D'aquí endavant des d'aleshores de l'Exèrcit constituiran dues unitats separades, corresponents a les regions oriental i occidental de la nostra Zona de Protectorat al Nord d'Africa, sota el comandament direccional dels comandants generals de Melilla i Ceuta, respectivament, que tindran llur residència a places esmentades, assumint la adiacència i totalitat de les atribucions, en tots els aspectes conseqüents al seu comandament, en els aspectes civil i militar.

Art. tercer. — Els límits de les referents regions oriental i occidental, seran els que fixin el curs del riu Béda i la platja del Penyal de Vélez de Gomera quedaran pertanyent a la d'occidental.

Art. quart. — Els comandants generals de Ceuta i Melilla desenvoluparan en llurs respectives regions, la missió que els marqui l'Alt Comissari, el qual depèndrà directament en tot allò que a la Zona del Protectorat pertany, rebent d'aquell les instructions oportunes per a llur actuació, i secundant-lo amb l'accio més necessària segons les indicacions que en rebin per a cooperar als seus fins, sense perjudicar de la comunicació immediata que en aquest ordre hauran amb el ministeri de la Guerra.

Art. cinquè. — Per a tots els assumptes referents a reclutament, organització, administració, assistència de les tropes i llurs serveis, els comandants generals de Ceuta i Melilla, com a caps de les dues regions militars, entendran directament amb el ministre de la Guerra, al qual també marcaran compte de les novetats que arribin en el servei de les tropes, però sollicitaran el permís de l'Alt Comissari per a les propostes de reclutament extraordinaire que els suggerin la seva iniciativa i li facilitaran els antecedents i informes els siguin sol·licitats.

Art. sisè. — A les ordres immediates de l'Alt Comissari hi haurà un Quarter militar, el cap del qual podrà ésser indistintament general de divisió o de brigada, amb la plantilla caps i oficials que pel ministeri de la Guerra es determinarà a proposta d'aquella autoritat.

També al Gabinet militar l'assegurarà a l'Alt Comissari en totes les seves en les quals sollicitarà el informe i servir d'enllaç entre l'Alt Comissari i les Comandancies generals, per tal de coordinar les iniciatives i accions d'aquestes entre si i amb el ministeri de la Guerra en tot que no tingui comunicació amb el departament.

Art. setè. — Es suprimeix la Comandància general de Larraix, consistint-se en aquesta zona un comandament militar, amb els serveis auxiliars que fixaran a proposta de l'Alt Comissari, escollent el comandant general de Ceuta.

Art. vuitè. — La documentació correspondrà al dissolt Quarter general que tingui caràcter militar, sempre, per a la seva conservació, a la Comandància general de Larraix, i la de caràcter polític a la Comandància general de l'Alt Comissari, i quant al material afecte al servei del dit Quarter general, serà també a l'expressada Comandància general de Ceuta, en dipòsit, per la destinació ulterior que es dissi per aquest ministeri.

Tot co que al Gabinet militar es farà, passara a dependre de l'Alt Comissari.

Art. novè. — El ministre de la Guerra queda autoritzat per a dictar, en soltant l'Alt Comissari, sempre que cregui convenient, les mesures necessàries per a l'execució del present secret, puntualitzant, en harmonia amb aquest mateix decret, les atribucions que conservarà de les que foren

objecte del seu Decret de 25 d'agost de 1919.

Art. 10. — Queda derogada tota disposició que s'oposà als anterior preceptes.

MANIFESTACIONS D'EN ROVIRA I VIRGILI

Madrid, 17. 9'15 nit
Gracià Olivares ha celebrat un interviu amb el senyor Rovira Virgili, en el qual aquest exposa el seu criteri sobre el problema català.

El senyor Gracià Olivares publica, a «El Liberal», el resultat del seu interviu, i, després d'afirmar que tant a Madrid com a Barcelona mateix es parla del problema català amb gran desconocement, diu:

«Dels homes d'Acció Catalana que més s'han distingit, per la valentia posada en les seves paraules, acusant públicament En Cambó, si que més atenció mereix és En Rovira i Virgili. Home d'una gran austerioritat i honradeza política, però d'arrelades conviccions nacionalistes, avui En Rovira i Virgili representa el nervi, el cervell, d'aquesta avanzada del nacionalisme extrem que lluita amb energia i entusiasme per la independència política de Catalunya. Nosaltres hem volgut coneixer el seu criteri, que és el del partit al qual pertany, i vet aquí tot el que ens ha dit, com una sinceritat a tota prova.

En Rovira i Virgili comença per considerar una equivocació el discurs del senyor Cambó a la Barceloneta, pujant que representa un esforç desesperat per a obtenir una solució del problema català sobre la base de les concessions insignificants contingudes en el projecte d'Estatut elaborat el 1919 per la Comissió extraparlamentària. I aquestes concessions, si arribessin a venir cosa molt dubiosa, no tindrien cap influència sobre el moviment nacionalista català. Només hi ha una solució duradora, i és el reconeixement ple, franc, de la completa sobirania política de Catalunya.

Independència no vol dir isolament. La fórmula federativa, que es apropiada per a una veritable regió, es estreta per a una Nació. I aquest és el nostre cas. Podriem trobar una convivència pacífica que, respectant els interessos comuns i els tats geogràfics, deixi salvada la nostra llibertat política. Sense això no hi haurà solució.

Acaba expressant la seva creença que no vindrà cap concessió de Madrid, car sembla que, en el millor cas, es desenterraria l'Estatut de la Comissió extraparlamentària, i les coses seguirien llur curs.

L'articulista posa a les manifestacions del senyor Rovira i Virgili la següent nota final:

«A les paraules interessants i eloqüents d'En Rovira i Virgili, nosaltres no havem d'afegir-hi res. De tals paraules se'n desprenden fets i actituds d'una importància que bé podrien servir d'explicació a alguns esdeveniments polítics que el dia de demà podrien produir-se. Però no volem actuar de profetes, i deixem al temps que compleixi la seva sagrada missió d'klärir les coses.»

LA EPOCA

La Epoca, recollint en el seu article de fons els aspectes diversos de la vida exterior i interior, diu, entre altres coses:

«També cal actuar a Catalunya, on no són contrarestats els ferments de l'estatisme de separatisme.

Un col·legi públics declaracions del verb d'Acció Catalana, el senyor Rovira i Virgili, i d'aquestes declaracions es veu que ni la descentralització administrativa ni l'autonomia política satisfan els joves o no joves que integren aquesta comunitat. Volen la independència, la sobirania política integral per a Catalunya.

Ja havien dit, repetides vegades, que en l'anomenat problema català hi ha molt d'artificiós, que no respon al verdader sentir del poble català; però és innegable que no es pot consentir que aquesta propaganda campi llurement, sense cap contraprograma activa i eficaç.

Precisament en època d'eleccions té més interès desvirtuar aquestes campanyes, car l'experiència ensenyà que moltes vegades fan triomfat minories d'opinió, molt minories, però molt audacieuses, i fóra lamentable que passem així.

El Govern se n'ha de preocupar

EL CONSELL DE MINISTRES

Madrid, 17. 10'30 nit
El Consell ha acceptat poc després de les nou de la nit, i del seu resultat se n'ha facilitat la següent nota oficial:

«El Consell s'ha felicitat de la millora del senyor Villanueva i acorda donar un vot de confiança al president perquè a la vista del curs de la malaltia d'aquell, rezolgué en el seu moment el que cregué més encertat.

El ministre del Treball ha proposat al Consell, i aquest ho aprovà, la divisió de la Secció d'Associacions de l'Institut de Reformes Socials i creant la de Cooperació, la distribució de la subvenció per a cases barates, el Reglament del Col·legi de Corredors de Comerç; la fixació de fracturats de la Delegació régia del ministeri del Treball a Barcelona, la dissolució de les Cambres de Comerç de Cuenca i Terol, i un projecte de Reial Ordre sobre la qualitat i preu del fluid elèctric a Madrid.

S'aprova també, a proposta del ministre d'Instrucció Pública, l'expedient de construcció de sis grups escolars a Madrid.

EN CAMBIO I LA REPRESENTACIÓ PROPORCIONAL

El senyor Cambó ha dirigit al Director del partit social popular, la següent carta, contestant a la consulta dirigida pel senyor Ossorio i Galindo a les diferents personalitats polítiques sobre l'oportunitat d'implantar per decret la representació proporcional:

«Barcelona, 14 gener 1923. — Senyor don Angel Ossorio:

Mon distingit amic: En contesto a la seva carta del 10, puix dir-li que sois amb la implantació de sistema de la representació proporcional, amb grans circumscriptions i candidatura de llista, podria aconseguir-se que el nou parlament estés capacitat per a enveixar i resoldre els gravissims problemes que Espanya té plantejats.

Jo reconeix el que hi pugui haver d'illegit en la implantació de Per Decret d'una reforma de tal indole, però estic convencut que sense aquesta el Parlament que es constitueix obligatoriament el Govern, si vol salvar el país, a prescindir del Parlament i a governar per decret.

Essent aquesta la meva opinió, cap que pot comptar amb el meu concours per a la campanya que, segons em diu, es proposa iniciar el partit social popular.

Maní al seu afectuós amic — F. Cambó.»

LES TARIFES FERROVIARIES

Un diari diu:

«Segons les nostres notícies, el senyor Gasset, contrari de bon antiu a la política d'avencions, ha sortit la qüestió al Consell Superior Ferroviari, tenint en compte la pròxima caudicitat de la pròrroga concedida, i sembla que el nou organisme ha resultat, en sentit favorable, una elevació variable i graduada que arribi al límit màxim del 30 per 100 en determinats casos.

A Barça, on es parla amb insistència d'aquesta qüestió durant la setmana, es donava com a certa, per a molt aviat, una elevació general de tarifes, mitjà indubtablement únic de començar a normalitzar com es degut la nostra xarxa nacional de ferrocarrils i de donar la deuda satisfactòria a les moltes persones modestes que tenen llurs establiments en valors ferroviaris.

També es diu que el senyor Gasset està confeccionant un projecte nou d'ordenació dels nostres ferrocarrils.

L'OFICIALITAT DE L'EXÈRCIT D'ÀFRICA

El ministre de la Guerra prepara una disposició relacionada amb la recluta de l'officialitat per a l'exèrcit d'Àfrica.

Sembia que s'orienterà en el sentit d'estimular la permanència allí de determinats oficials però sobre el seu contingut guarda la més absoluta reserva perquè tal vegada pretén consultar-ho amb el Comissari així que comencen a tractar.

DE PORTUGAL

Lisboa. — A conseqüència de les reclamacions fetes pels funcionaris públics, sollicitant augment de sou en virtut de la carestia de la vida, hi ha desacord entre la majoria dels ministres.

— El Govern portuguès ha prohibit l'exportació d'oli, permetent únicament l'embarcament del genere que tingui permís datat abans del mes de desembre darrer.

— Al Senat el senyor Ramos ha intentat el Govern, cridant-li l'atençió sobre la propaganda que a Portugal realitzen determinats elements estrangers. — Hatas.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Comunicat de Guerra del dia 17 de gener:

«El general encarregat del comandament i després de l'exercit d'Àfrica, diu a aquest Ministeri:

Al territori de Melilla l'enemic feu alts tres disparcs contra la posició de Wespia, ferint lleument el sargent del batalló de Sant Marcial, Ladro Simón.

No hi ha res més de nou.

EL CONSELL BANCARI

A dos quarts de sis de la tarda, s'ha reunit el Consell Superior Bancari per estudiar les ponències de les comissions referents als xacs creuats i les normes que s'ofereixen al ministre de Finances per a l'establiment de les cambres de compensació.

En la reunió d'avui sembla que ja s'ha avançat força en aquest estudi:

que molt aviat seran presents des del ministre les ponències corresponents.

Els senyors Cittuentes, Ocharan i Giménez Armas, pel Banc Hispano-American, el Banc de Biscòia i el Banc Central, en representació de la Banca espanyola, han visitat el ministre de la Governació per a felicitar-lo, en nom de tota la banca, per la seva encertada i energica campanya contra el tomb.

EL BANC D'ESPANYA

Demanat passat, divendres, quedaren aprovats probablement els vuit o deu últims articles del reglament del Banc d'Espanya.

El Consell, segurament, aprovarà els dits articles i donarà per ultim l'estudi, trametent el projecte al ministre de Finances perquè el Rei el signifiqui per Decret.

Entre els articles aprovats pel Banc, hi ha els corresponents a les operacions del Banc d'Espanya per compte de tercers, assumpte que el ministre estudiaria a fi de decidir si concedeix o no l'aprovació.

ELS TINENTS D'ALCALDE

«Els nous tinents d'alcalde s'han reunit, aquest matí, al despàs de l'alcalde, on el senyor Ruiz Jiménez els ha remès les varas simbòliques de llur autoritat, recomanant-los que com més aviat millor prenguin possessió de les respectives tinències d'Alcalde.

El tinent d'alcalde reformista don Eustaquio Martín, no ha acceptat el càrrec, per indicació del seu cabdill, qui creu que no és digno d'assentir que un regidor ex-comunitista i modernista en els rengles de la monarquia com el senyor García Cortés, fos nomenat segon tinent d'alcalde davant a altres regidors molt més antics en els rengles liberals.

EL CONFLICTE TEATRAL

La Junta Directiva de la Societat d'Autors publica en la premsa una carta contestant al manifest de l'Associació d'Empresaris.

Nega que hagin deixat de complir cap de les clàusules del conveni fet per la Societat d'Autors, en unió del Sindicat d'Actors, amb la referida associació.

Afegeix que les seves diferències amb l'Associació d'Empresaris es referen a una certa qüestió de peses, i ho explica dient:

La Societat d'Autors Espanyols commemora com a tarifa, en tots els teatres de províncies, el cinc per cent de l'entrada, és a dir, una quantitat exactament igual a la que cobra l'Estat per l'impost de mendicitat.

Aquest dret fa més de tres anys que està en vigor, i no ha estat augmentat ni d'un centí.

No pot, per tant, l'Associació d'Empresaris, que només porta uns vuit mesos d'existència, allegar que els pressupostos dels negocis teatrals han estat sobradament sobrevalorats pels autors.

Volem també dir al públic que aquest dret can discussió fa, per termes mitjà, de 20 a 25 pesetas per cada representació. No és una exorbitància, com es veu.

Doncs, si bé els empresaris recentment associats, entre els quals no hi ha els de Madrid, volen assaltar llur força sindical mitjançant aquest dret, i la Societat d'Autors, s'hi oposa d'una manera resolta i decidida; i això és, clarament dit, sense retòrica malèvol i agressiva, tot el plet.

NOTARI

Hu estat nomenat notari de la Seu d'Urgell, don Salvador Gallardo, que ho va de Puerto Marín.

APAT A UN NOVELLISTA

Un nombrós grup de literats i admiradors del novelista Eduard Zamacois i Macià l'ha obsequiat avui amb un esmorzar.

L'apat fou servit dins d'un vagó de ferrocarril a

Pensant lògicament, ningú no s'explica el que ha passat en el Consell d'aquesta tarda perquè continua la intransitabilitat, per bé que momentània, del nomenament d'Alt Comissari.

Quelcom ha passat des de la una de la tarda, en què el marqués d'Alhucemas declarava que el Consell havia de resoldre el nomenament d'Alt Comissari, i l'inesperat ajornament.

Hi ha un antecedent molt expressiu. Quan a l'entrada del Consell els periodistes notificaren al comte de Romanones que ja hi havia Alt Comissari, l'exgerit ministre de Gràcia i Justícia ha preguntat si es tractava de l'Aïcada Zamora. Els periodistes han rigut, creient que tractava de despistarlos. La pregunta tenia la seva intenció.

Els ministres no poden negar que en el Consell es tractés de la provisió de l'Alt Comissari, perquè la nota ja ha declarat. El no fereix públic el nomenament és que, evidentment, si no han sortit dificultats dins del Consell, almenys s'hau fet objeccions que han obligat el President a meditar abans de resoldre.

Això no vol dir que no signi el senyor Silvela qui vagi a ocupar l'Alta Comissariat, perquè, no negant-s'hi l'interessat, patrocinant el marqués d'Alhucemas la candidatura i descartada la possibilitat d'acceptar el senyor Alcalá Zamora, el plet torna a mantenir-se en un compass d'espera una mica més confús de com ho és en la realitat.

La primera hora s'ha esmercat en aquesta fase del problema del Marroc.

Després el senyor Albe ha donat lectura de la carta que el Raisuni, per conducte del general Bunguete, envia amb data 12 de desembre al Rei.

És un document molt interessant, perquè, si bé en la seva redacció pot haver-hi tingut alguna col·laboració el Raisuni, en desordre allò que per a ell significa la majestat reial té la literatura un marcant caràcter oriental.

Discretament el Raisuni assenyala els errors d'algunes altres personalitats que han passat pel Marroc; es dol de greuges i maltractes cometes amb dones mores; fa una ardorosa defensa del poble espanyol, germà del musulmà per tradició de raça i de costums tradicionals andalusos; l'única diferència que separa els dos pobles és la religió, però tots dos s'asseuen per la te.

Diu que vindrà amb gust a Madrid per a postrar-se davant el Rei, però li ofereix, si realitza el viatge al Marroc, rebre'l en el port on desembarqui de la zona del protectorat.

Ofereix el seu concurs per a gestionar el rescat dels presoners i pacificar tot el territori de la zona del protectorat.

El document està escrit amb gran senzillesa i ingenuitat, i les queixes les exposa amb una correcta moderació.

De l'estudi d'expedients els més importants foren els del ministeri del Treball, els quals invertiren, per tant, més temps.

En la R. O. que es refereix al preu

del fluid elèctric, es condiciona l'augment sol·licitat per les empreses en aquest sentit, que prèviament aquestes procedeixen al millorament del servei. Però el citat augment no es posarà en vigor fins que s'obtingui millor qualitat de fluid.

BANQUET

La Societat Otorinolaringològica ha obsequiat amb un àpat l'il·lustre metge austriac doctor Heinrich von Neumann, qui ha donat, recentment dues interessantíssimes conferències.

Es el doctor von Neumann, director de la primera clínica Otorinolaringològica de la Universitat de Viena, collaboració durant molts anys de l'insigne Bolinfffer, i digne continuador de la seva obra.

Parlaren Casadesús, Botella, Forns, Hinojar, Tapas i Alvarez, aixecant llur copa en honor de l'il·lustre saví. L'encaixatge de Negocis d'Espanya a Viena, senyor Contreras, pronuncià eloquents paraules en alemany, i el doctor Neumann finalitzà l'acte salutant els homes de ciència espanyols i fent vots pel desenvolupament de la Otorinolaringologia, a l'estudi de la qual dedicava totes les energies de la seva vida.

UNA CONFERÈNCIA

A la sala d'actes de l'Ateneu ha donat aquesta tarda una conferència sobre el tema «Els processos anomènats socials», l'advocat i ex-diputat a Corts Eduard Barriobero Herranz.

El conferenciant, qui, com advocat, ha intervingut en alguns d'aquests processos, ataca durament la manera que té la policia de formar els atestats, agòbolant culpes sobre l'accusat, i no aportant moltes vegades, les proves necessàries, i coaccionant els acusats, perquè aquests declarin en el sentit que ella vol.

Amb aquest motiu dedica una elogi al Fiscal de Barcelona, don Dídac de Medina, qui, desitjós d'obrar en consciència, s'ha vist obligat a retirar algunes acusacions.

Parla dels jurats, dient que se's posa en el dilema d'acceptar les conclusions del fiscal, conclusions inspirades sempre en un criteri antiquat de justícia, o de decidir-se per l'absolució, i, co més natural, es decideixen per la darrera.

Acaba diant que la causa per la qual a Espanya no es fa justícia és la intromissió que hi té la policia, i demanda la reforma del Codi de Justícia.

En la necessitat d'aquesta reforma —afegi— hi estan conformes tots els polítics, tant de la dreta com de l'esquerra.

DISCURS D'EN LERROUX

Sevilla.—El partit republicà ha ofert un banquet al senyor Lerroux.

Aquest pronuncià un altre discurs, en el qual ha dit:

Vull dir-vos que el respecte d'uns i l'aplaudiment d'altres em fa creure que puc governar representant l'Espanya d'avui.

Voldria no haver de posar de relleu l'expectació que ofereix Espanya d'avui davant les multituds, ni pensar en sancions que poden tornar a remoure la tragèdia del Marroc, per-

que, apassionats els anims, poden caure els socis, i els alcassers i les fabriques i la propietat, les famílies, els fogats i la pau i tot.

Havem de sobreposar-nos a la situació i obrar considerant que tenim en una mà la força de la creació de les majors libertats.

Ha arribat per a tothom el moment d'aixecar-nos. Tenim consciència de la nostra obligació en relació amb els actuals moments.

Volem complir funcions de mestre, de ciutadà, i que aquestes funcions s'imposin als de dalt i s'exigeixin als del mig i al de baix.

Sols així podrem inspirar la confiança indispensable per a exercir legitimament la sobirania nacional.

Haurem de dir a totes les esquerres representants d'una classe perseguida que les vindrem preferentment en compte, i, a l'hora del repartiment de les victòries, les acollirem amb un criteri més benevol que als qui trauen dels privilegis.

Ningu no s'espera de veure com segueix la tala respectadora de l'economia nacional i la hisenda pública.

Hi ha un moviment en les classes socials en defensa de la sobirania dels republicans, que significa avui la garantia de la disciplina perquè la patria tingui la salvació, perquè la revolució suprema sigui sense episodis tràgics.

Afegi:

He dit moltes vegades que si fos possible que la voluntat d'un home, amb tot el seu cor i amb tota la seva sang, fos suficient per a salvar Espanya, jo no vacilaria d'esser aquest home.

Posem les nostres aspiracions en la salvació de la patria.

Confiem en nosaltres mateixos perquè, en cas de defeció, puguen les víctimes girar els ulls vers nosaltres, i aleshores nosaltres ens puguem veure en condicions d'imposar la disciplina, que és la garantia de pau, perquè la llibertat no pot conviure amb l'anarquia.

En tot moment, en qualsevol instant que ens trobem, agafarem el poder per a desenrotillar la major quantitat de justícia, d'igualtat i de llibertat.

Una xardorosa ovació corona el dinar del parlament del senyor Lerroux.

CAP A FIGUERES

Santander. — Escortats per onze parelles de la guàrdia civil, menades per un finant, han arribat 20 reclamacions procedents de la presó central de Santona.

Entre aquests reclamacions hi ha Rafael Sánchez Alegre, qui atemptà contra el Rei al carrer d'Alicante.

Han fet fit a la presó cellular, i demà sortiran cap a Figueres.

Sánchez Alegre és objecte d'una vigilància especial.

PRESONER RESCATAT

Càdiz. — Don Juli García, interventor d'Hisenda, ha rebut un telegramma del seu fill, capità aviador, qui era presoner d'Abd-el-Krim.

Diu que està bé de salut esperant abraçarlo aviat.

El telegramma, datat a Alhucemas ahir, indica que el presoner s'ha po-

gut escapar o que ha estat rescatat.

MORT D'UN PRESONER

Avila. — Oficialment s'ha comunicat a la família la mort del tenient d'infanteria don Francesc Arevalo Nicolás, a Axirir, i s'ignora si la mort ha estat produïda a causa d'una gravissima ferida que va rebre a Mont Arruit o ha estat deguda a malaltia.

La notícia de la mort d'aquest militar ha causat profunda comiolença en aquesta població.

DE GOVERNACIÓ

Madrid, 18, 2 matinada

El ministre de la Governació no ha rebut aquesta matinada els periodistes perquè era al ball donat a casa dels comtes de Sgrela, al qual han assistit els Reis i el president del Consell.

Ha rebut els periodistes el sotssecretari, qui ha manifestat que no passava res de nou a Madrid ni a fora.

ENTREVISTA COMENTADA

Ha estat molt comentada una entrevista, celebrada al ministeri de Gràcia i Justícia, pels senyors Alcalá Zamora i el comte de Romanones.

L'entrevista s'ha celebrat immediatament després de despachar aquest matí amb el Rei el ministre de la Guerra.

NAUFRAGI

Gijón. — Anit passada naufragà davant del Cap de Sant Llorenç la goleta Nuestra Señora del Carmen.

Dos dels tripulants han desaparegut.

Pogueren salvar-se'n quatre després d'algunes hores d'engolir. Quan s'han salvat els quatre.

Alguns dels salvats sofriren contusions.

El vaixell es considera perdut, per haver quedat encallat en un indret perillós.

Els desapareguts són el maquinista Joan Alvarez i el xaval Emili Argoschea.

D'espectacles

Romea

Tercera vetllada de Teatre selecte

Divendres passat a la nit va celebrar-se, a Romea, la tercera representació de «Teatre Nacional i Estranger», posant-se en escena «Sants i Diabolics», d'En Josep Pous i Pages. Aquesta comèdia és la refundició de «La mal i les vespes», estrenada fa temps, però molts acudiren a Romea pensant-se que es tractava d'una obra nova, car la reconeguda activitat del senyor Pous i el desig de gaudir de la seva prosa i tècnica teatral així ho feien suposar.

Les modificacions que ha introduït l'autor en la comèdia, primitiva, no els han semblat pas massa radicals, per a justificar un canvi de títol, «La mal i les vespes» no està per sota ni per sobre de «Sants i diabolics». El públic, almenys no s'ha adonat dels retalls.

En les darreres escenes era on convenia més que enllloc, que la mà d'En

Pous es mostrés exigent i fins cruel en l'expurgada, i aquesta observació ens la suggeriren alguns abonats de les vetllades selectes els quals qualificaren de «vodevil·sesques» certes situacions i frases culminants de l'últim acte.

Per la nostra part creiem que, amb poca cosa, amb menys insistència per part de l'autor en subratllar alguns detalls picardos, es podia estalviar el retrat de la gent espantadissa que concorre a Roma.

«Sants i diabolics» obtingué l'xit que es mereixia. Al final, el senyor Pous fou cridat al proseni un parell de vegades.

El públic distingit nombros, i la presentació molt cuidada.

Dels intèrprets no cui dir més que essent gaiteix els mateixos de l'estrena de «La mal i les vespes», coneixen l'obra i la tractaren amb aquell mirament i amor que es mereix el prestigi d'En Pous i Pagès.

P. B.

Leopold Frégoli, l'incomparable i prestigios transformista, reparaigut al teatre Eldorado, que s'omplí a vesnar.

Els diferents tipus que tan admirablement caracteritza el notable artista italià feran les delícies de l'audi tori, que ovacionà reiteradament la insuperable tasca de Leopold Frégoli, unic i sens parió en el seu gènere.

Pilar Alonso compartí amb el genial transformista les ovacions de l'audi tori, que en sortí altament complagut.

La Universitat

Ha estat admesa la renúncia del càrrec de director de l'Institut de Tarragona, a don Natàlia de Santa.

— Per oposició ha estat nomenada professora numeraria de Pedagogia de l'Escola Normal de mestresses de Barcelona, doña Mercè Rico Soriano.

— Han estat nomenats directors: de l'Escola graduada de nois de Santa Barbara, Guillermo García Vilaplana, i de l'Escola Graduada de noies de Torregrossa (Lleida), Encarnació Torremolinos Corder.

Anuncis Oficials

MANUFACTURA ESPANYOLA DE PAPERS FOTOGRÀFICS, S. A.

Per a donar compliment a lo estatutat en els articles 13 i 25 dels estatuts socials, el Consell d'Administració acorda convocar la junta general de senyors accionistes per al dia 25 de gener de 1923.

Barcelona, 16 de gener de 1923.— El secretari, Pau Llorens.

veu... havense associat amb mi?

I estengué sa protecció fins a allargar-li la mà per a dar-li una encallada forta, de la qual protestà se retentament l'amor propi dels senyors de la casa, Illuny de sospitá-lo. En Foix, seguí vessant generositat, oferint un imperial al vilanuenc i empennant-lo amistosament cap al despatx.

— Anem, anem al despatx. Les seixenes parlaran de les seves cosetes, mentre vosté i jo escabrem de perllor lo de la reunió del carril.

I dirigint-se a la Montserrat, ple de bon afecte i platjeria, afegia:

— I vosté, senyora, ja es prepara un bon vestit pel ball de Vilanuvi? Mi que ens duran un ball, i és qüestió d'anar-hi a fer cop.

— Mal aniriem, senyor Foix, sinó, mal aniriem!

— Veus, Catarina? Ja ho sents. Déxat d'escrivells, i dema a casa la modista, tu i la Delfineta. I tira llarg, tira llarg. No ens tornarem pas pobres per això. A la Delfineta (de ho sap aquesta) ja li he donat tres cents duros perquè es posi ben mica per anar al tiric. El ball de Vilanuvi se'n cap a després de tres dies; si allí vol estrenar un altre traje, no hi vol

El R. D. de 12 gener de 1923

Creació de les Cambres de Compensació

Origen i funcionament

Les Cambres de Compensació Bancària són el lloc on diàriament se reuneixen els representants dels socis banquers per a canviar els documents i altres documents lluitats sobre els bancs inscrits, o sigui, per saldar els dents bancaris.

Les Cambres de Compensació Bancària tenen el seu origen a Londres. La primera va néixer l'any 1776. No cal dir que al principi els banquers realitzaven aquesta mena d'operacions en un absort secret. Però els avantatges de la Cambra de Compensació (Clering House) adquiriren tan gran importància, que abaren per fer-les públiques. La Nova York fou creada l'any 1853, Manchester, l'any 1872. I, successivament, s'han format a França, Alemanya i a altres països del continent.

Entre el Govern espanyol acaba de publicar un R. D. exceptuant de l'impost del timbre els xecs creuats, mentre els bancs de cada zona bancaria, els quals fa viables la Llei d'Ordenació Bancària del nostre distingut mestre En Francesc Cambó, constitueixen dintre de tres mesos les Cambres de Compensació Bancària.

Tots els Bancs associats contribueixen amb un determinat capital a formar un compte corrent a nom de la Cambra de Compensació en el Banc de l'Estat.

El procés de les operacions a la Cambra de Compensació, es realitza en menys temps del que es necessita per a llegir aquestes ratlles.

Quasi totes les Cambres de Compensació Bancària del món celebren dues sessions al dia: una al matí i una altra a la tarda.

SESSIÓ DEL MATÍ. — Treballs de preparació.

L'empleat del Banc, abans d'anar a la Cambra de Compensació, tria els efectes i els classifica en tants paquets de xecs com Bancs associats de la Cambra. A continuació una llista per cada paquet.

En la llista sols hi fa figurar el per la seva suma. I una còpia d'aquesta queda registrada en un llibre del Banc destinat aquesta suma total de cada paquet de tots els que s'inscriuen en un estat que està dividit en tres columnes: una per a les sortides de xecs, on hi registra la seva suma; una altra per al nom de cada banc associat, i una altra per a les entrades d'efectes.

La suma de les sortides determina els crèdits que ell té sobre els altres Bancs.

L'empleat del Banc amb aquesta llista se'n va cap a la Cambra de Compensació i remet als dependents dels Bancs deudors el paquet de xecs corresponent a la llista. No tarda gairet més aquest empleat a rebre dels altres Bancs la llista i els paquets d'efectes a nom del seu Banc. Compara la relació amb els xecs. Fa la suma, i si tot està conforme registra al costat del nom del

En aplegar-se totes aquestes institucions de crèdit en un lloc de compensació, fa que desapareguin els antagonismes d'uns contra els altres, i col·laborin totes a l'obra comú del progrés del crèdit i del sistema econòmic del país. Per a aconseguir-ho al nostre poble era necessari que s'establís l'harmonia que ha de regnar entre els bancs locals, mitjançant la creació de les Cambres de Compensació, que disposa el R. D. del 12 de gener de 1923.

FRANCESC COLINDRES

encert. En acabar, l'auditori aclama l'obretxa representada i el seu autor. Immediatament es prossegueix el certamen amb la lectura de la gentiliosa «Glossa nadalena», que meravella per la seva frescorosa fervor en ésser llegida bellament per N'Andreu Ballardà. Resulta esser-ne autor En Joaquim Brossa, de Reus, que obtingé un objecte d'art.

També fou premiat amb un altre objecte d'art el nostre benvolgt ponentista En Lluís Vancells, pels quadrets literaris «Clarors de Nadal», dels quals se'n feren unanims elogis i en llegí son autor el quadret primer.

Després el senyor Pere Sola, vice-president del Jurat, llegí el discurs de comiat, galantament escrit, excitant els audienços a prosseguir per la via empresa de formar el culte a les coses de l'espirit i dient-los uns patriòtics mots d'encoratjament i de mercès.

Tant els poetes que formaven el Jurat com els premiats, foren molt aplaudits.

Tot seguit es representà el bell dialeg titulat «Figurines de pessebre» per les exquisides ponentistes Teresa Farres i Agnès de Paoli, essent clarament celebrada aquesta formosa obertura d'una fina i plàstica sensibilitat.

El mestre senyor Estapé amenitzà aquesta festa galana amb algunes peces musicals populars.

S'acabà amb unes paraules del reverend conseller interessant als concurrents i al poble de Sant Andreu a prendre part en la confecció de la projectada bandera dels Pomells de Sant Andreu, la qual haurà de presidir la Romeria projectada a Montserrat per la primavera pròxima.

Ha despertat entusiasme entre els ponentistes de la nostra ciutat la nova de la vinguda dels Pomells de Joventut de Badalona, amb motiu de fer una visita de germanor al P. de J. d'aquesta ciutat. «Els Germanos» que els obsequiarà amb una lluïda festa diumenge vinent, dia 21.

La Comissió organitzadora, en la impossibilitat d'avistar a tots els Ponentistes, prega que es donin per convadís, i els recomana que passin a recollir el programa i més detalls de la festa, al domicili del president, En Lluís Jordà Duran, i Bas, 13, segon, segona, de set a nou del vespre tots els dies.

Musicals

EL CONCERT DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA D'ESTUDIANTS

Acomplint un mandat dels seus associats, l'Associació Catalana d'Estudiants, celebrarà el pròxim diumenge, dia 21, a les onze del matí, al Teatre Goya, el seu anunciat concert, a càrrec de l'Orfeó Gracienc i la cobla «Barcelona», no podent fer-se al Tívoli per inhabilitació de l'escenari, degut als bailets sobre gal, que hi teneu lloc.

El programa està constitut així: Primera part. — «Voluntà la Senyera». Bailets: «Els fadrinets de Sant Boi», Pérez Moya; «Sota de l'om», Morera; «La nit», Cervera; «El mari», Pérez Moya; «La Mare de Déu», Nicolau; «Estiuencs», Morera; i «La nostra verema», Morera.

Segona part. — «L'emigració», Vives; «Les flors de maig», Clavé; «La nostra bandera». Bailets: «L'Arbre Sagrat», Morera; «La sardana de la Pàtria», Morera, i «Les ginesteres», Balcells.

La cobla «Barcelona», tocarà les sardanes «Per tu piores», Pep Ventura; «Davant la Verge», Morera; «Rosa del folló», Lamote; «Junys», Garreta, i «La Santa Espina», Morera.

Finalment, Orfeó i cobla, executaran: «L'estiuenc», Lambert, i «Els Segadors», Morera.

Aquest concert, que un entrebanc va impedir celebrar l'any passat, en circumstàncies que returaran a la memòria de tots, ha esdevingut, per això molt històric i popular. Per això tots els nacionalistes han de fer-se una obligació l'assistir-hi, cooperant a l'exit que tot fa preveure que assoleix.

Es despatxen localitzats a l'Associació Catalana d'Estudiants (Mèndez Núñez, 3, entresol), tots els dies, de sis a vuit del vespre, a l'Orfeó Gracienc, i, el dia del concert, al Teatre Goya.

El vuitè concert del present curs, que l'entitat «Els Amics de la Música», celebrarà el dia 31 del corrent, anirà a càrrec del notable Quintet Wendling, de Stuttgart, que un tan gros èxit assolí en la nostra ciutat, quan, com a Quartet, fou presentat

Un Congrés del Comerç espanyol a Ultramar

Catalunya, no oblidin que econòmicament representen el paper de productors envers els del Centre i Ponent, que representen el de consumidors; cal que tinguin en compte que sense deixar l'arriscar-se en la cerca de nous mercats per a col·locar les llurs manufactures, cap a l'Orient europeu, han de consolidar els mercats americans ja existents o cercar-ne de nous; cal que no perdin de vista que allí tenen un sens fi d'avantatges per a lluitar eficacment amb la competència estrangera, en profit nostre; cal que sapguen veure-les i sobreto, aprofitar-les; i és precis encara comprendre que si han tingut raó de sobres, moltes vegades, en clamar contra els Gòverns de l'Espanya centralista, titllant-los d'abandó dels interessos vitals, sacrificats a mesquines lluites polítiques de partit i adiuvi de fulaniisme, no la tindrien ara en llurs acusacions; per tal com és precis recordar que aquest cop han respost sincerament a la iniciativa de la Casa d'Amèrica de Barcelona, que és a qui es deu la idea de celebrar aquest Primer Congrés del Comerç Espanyol a Ultramar, com a inici d'altres ulteriors, que vindran forçosament i el comerç i la indústria Hispàno-Americana no abandonen a son torn els governs i la iniciativa de la Casa d'Amèrica de Barcelona, digna de la més gran hoanca.

El Govern del senyor Sánchez Guerra, tan bell punt fou assabentat de la iniciativa de la Casa d'Amèrica, apadrinà el projecte i el convertí en afer propi, dictant el Reiial decret de 30 de juliol darrer, votant en Consell de Ministro un crèdit de mig milió de pesetes que ja ha aprovat també el Consell d'Estat. El Govern del marquès d'Ahuñam ha recollit afalagadorament el projecte del Govern anterior, ocupant-se en els primers Consells de ministres, d'arbitrar mitjans per a la celebració de l'esmentat Congrés.

Manca tan sols que els que titllen el Govern d'Espanya, d'abandonar els interessos del país, no abandonin ara el Govern i la Casa d'Amèrica, deixant-los isolats, negant la col·laboració i la cooperació llur, i fent esdevenir estèrils aquestes despeses, que han d'ésser d'enorme transcendència per als interessos econòmics de la nostra terra.

piano, i obres escollides de Bach, Handel, Couperin i Martini, per a violoncel i piano.

En Guimerà, malalt

Es troba lleugerament malalt N'Angel Guimerà.

Fem vot a pel seu prompte restabliment.

LLIBRES NOUS

«El alma de la escuela primaria». Aplic de versos de temes pedagògics per En Patrici Clara i Carles. Hi ha mestres que es prenen el seu ofici com un mitjà de vida i compleixen llurs obligacions pedagògiques de pressa i corrents, sense posar-hi cap amor ni coneixement.

N'hi ha d'altra que el prenen com un sacerdot i compleixen llurs obligacions com el que hi veu una satisfacció de l'ànima i un esbargiment intel·lectual.

Aquests darrers no en tenen prou amb l'ensenyar a l'escola sino que, fers d'ella, posen l'agra de la pedagogia en tots els seus moments.

D'aquests sembla que és En Patrici Clara i Carles, segons es desprén del llibret de versos que ha publicat amb el títol d'«El alma de la escuela primaria», recull de versets sobre temes pedagògics, costums escolars, esplais i confidències dirigides als seus deixebles, etc., etc.

Es clar que des dels punts de vista de la métrica i de la poesia i fins, poiser, de la pedagogia, podrien fer-se objeccions a aquests versos, però la bona voluntat que revelen induïx a dansar els ulls als defets i obrir-los per a les bones qualitats que indiquen.

Els Pomells de Joventut

ESTA DEL CONCURS LITERARI NADALENC, DELS POMELLS DE SANT ANDREU

Tingué lloc el repartiment de premis als autors llorejats en el susdit Concurs Literari Nadalenc.

En un angle de la sala hi havia unitat l'elegant teatre per a representar-s'hi el quadret premiat.

La presidència era exornada amb pommos, havent-hi una mena de boquer fet amb els colors nacionals de Catalunya, i figurant en una pinya, el famós bust de Jesús Eucarístic que constitueix el primer premi del sorteig que fan els Pomells de Joventut de Sant Andreu, per la colectio una bandera.

Figuraven a la presidència dues naules, ocupada una pels membres del Jurat, senyor Vidal i Pomar, president. En Pere Sola, vice-president. En Pere Casas, secretari.

A l'altra mossèn Joan Clapés, prevere, conseller dels Pomells; senyor Isi-

dre Aloy, president dels joves, i Na Eulàlia Vilagut, presidenta i Pilar Bosch, vicepresidenta de les senyores.

Oberta la festa pel reverend conseller, passà el poeta En Josep M. Vidal i Pomar a llegir son discurs presidencial ple d'atitudes consideracions nadalenques, fet amb estil tan delicat i que tant escau parlant la materia que ana desenrotillant. Fou aplaudit.

Acte seguit En Pere Casas llegí la memòria del secretari, fent-hi algunes referències dels treballs premiats en el Concurs Literari Nadalenc, obert pels Pomells de Sant Andreu.

Tot seguit es representà el quadret nadalenc premiat amb la Nadala d'argent, titulat «Nit de Nadal, nit de meravelles», que resulta ser-ne autor mossèn Antoni Malats Gallés, prevere, de Rubí, força conegut com a poeta de les dolces coses humils. Saberen copsar notablement la seva finor les genitils pomellistes Teresa Ferrés, Agnès de Paoli, Maria Rosa, Maria Palau, Rosa Liambi, Neus Vidal, Dolores Puig i Francisca Vilagut, les quals el representaren amb molt bon

SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

(Consistori del 18 de gener de 1925)

A la sala nova del Consistori i amb la presidència de l'alcalde, senyor Marqués d'Alella, a dos quarts de sis de la tarda s'obre la sessió, que és ordinària i de segona convocatòria.

Es llegix i aprova l'acte de la sessió anterior, després d'unes observacions que hi fa el senyor Rocha.

DESPATX OFICIAL

Es llegien les comunicacions següents:

De l'Alcaldia, assabentant el Consistori dels assumptes informats per la comissió de Govern, en Junta del dia 11 de l'actual, i aprovats per l'Alcaldia.

ALCALDES DE BARRI

L'alcalde assabenta haver nomenat En Pere Pung Quintana alcalde del barri tercer del Districte IX.

Al Districte III ha fet la següent re. meida:

Barri de la Catedral. — Alcalde primer que cessa, don Alexandre Ardid. Alcalda que es nomena, Francesc Tavonera.

Barri de la Trinitat. — Alcalde segon que cessa, don Domènec Carré. Es nomena a Antoni Argelaguer.

Barri de la Mercè. — Alcalde segon que cessa, don Ramon Arbor. Es nomena a Francesc Pastor.

Barri de Sant Just. — Alcalde segon que cessa, don Francesc Masdeu. Es nomena a don Pere Rigo Sabater.

Barri de Junqueres. — Alcalde primer que cessa, don Pere Estartús. Es nomena a don Joan Fonta.

Barri de Junqueres. — Alcalde segon que cessa, don Joan Fonta. Es nomena a don Caetano Teixidó.

DE SECRETARIA

Un ofici, posant a l'aprovació l'extracte dels acords consistorials presos durant el mes de desembre.

LA REFORMA

Ofici del senyor alcalde, que diu: Tinc la honra d'acompanyar a vuescència l'acte de la recepció provisional de les obres d'urbanització de la Secòdia segona de la Reforma interior d'aquesta ciutat, als efectes de co que disposa l'article 71 del Plec de Condicions facultatives del contracte de reforma, esperant que se servirà afegir a la mateixa la seva superior aprovació.

AGRAIMENT

Islograma de Buenos Aires, del teñor següent: Alcalde Marqués d'Alella. — En nom meu i en el d'aquesta ciutat, agraeixo generos telegrama condescència, pregant accepti la nostra per igual motiu. — Carles M. Noel.

DE DAMUNT LA TAULA

PER A PARCS

Es posa a discussió el dictamen de Foment, proposant que, en mèrit del concurs celebrat per a l'adquisició de terrenys destinats a parcs i futures barriades, jardins municipals, i per a l'adquisició de terrenys en la zona afectada pel Parc Guinardó, de conformitat amb la proposta de la ponència de Parcs, s'acordi l'adquisició de les finques anomenades «Sant Miquel», de dona Dolores Farrel i Mas de Duran (entre la «Font Grola» i el Bosq. de Can Puig); «La Rabassada», amb llurs fonts, construccions i dàmes del berens de confiança de don Lluís Ribes. Regordosa, de la barriada del Guinardó; una finca de 365,261 pams quadrats, d'En Francesc Planes Molins, i una altra finca de 87,921 pams quadrats, d'En Pere Vímet Meriné; una altra finca de 569,256 pams quadrats, de Na Montserrat Casanova.

El senyor Matons impugna el dictamen, especialment l'adquisició de la darrera d'aquestes finques, perquè s'avalua a igual preu la part baixa, que és terra de conreu, amb la part del cim de la carena, que és un roquerat.

Els senyors Tusell i Palau expliquen com s'ha procedit amb exercecitat legalitat, ajustant-se escrupolosament a les bases del concurs i obtenint preus més avantatjoses que els qu'obtenen els particulars en aquell mateix indret.

El senyor Marí combat l'adquisi-

ció dels terrenys de la part alta de la finca de Na Montserrat Casanova i repeteix ço que altres vegades ha dit: que si els millions esmentats en l'adquisició de terrenys per al Parc del Guinardó s'haguessin dedicat a comprar-los a les vores del Besòs, hauríem un parc esplèndid, amb l'important avantage que consueudinaríam heurem obtingut la propietat sobre les dues tercetes parts de l'ajuda de la Cèquia Comtal, que serveix per a regar els esmentats terrenys.

El senyor Santamaría, regidor i veí d'aquella barriada del Districte X, nega que el preu contractat sigui car, perquè es inferior als que es paguen per ell mateix; l'adquisició de la part alta de la carena de la serra, facilitarà la construcció d'un esplèndid bellesguard; diu que el Parc del Guinardó es un dels més frondosos en vegetació i que, els dijous i diumenges, la concurrencia de gent d'aquelles barriades és tal, que se pot dir-se que no s'hi cap.

El senyor Duran i Reynals remarca que calia l'adquisició d'aquests terrenys per a donar més àmbits a l'aire lliure a l'Escola de Bosc que està a punt d'iniciar-se; diu que el director de Jardins, senyor Rubió, hi projecta un camí forestal que, circumval·lant tot el Parc, facilitarà l'accés, amb pendents suaus, dels carrers, fins el cim de la carena.

El senyor Bordas declara que votava el dictamen.

El senyor Maynes diu que no vol autifiar en un estudi detallat del dictamen, però si que declara no creure que pugui haver-hi un ciutat que, conscientment, pugui oposar-se a la política que, referent a l'adquisició de terrenys per a parcs, segueix l'Ajuntament. Considera's el resultat que avui n'haingut l'jerari municipal, si els Ajuntaments de 25 o 30 anys en aquesta part haguessin dedicat anyalment una forta quantitat a l'adquisició de terrenys que avui tindrien una valor centuplicat.

Ja sabem que cada proposta d'adquirir terrenys trobara oposició de tots aquells que no saben o no volen veure el gran negoc que això representa per a la ciutat: immediatament perquè proporciona llocs d'establiments als ciutadans, i perquè cada dia augmenta el valor dels terrenys.

Durant el bienni passat es destina un millo i mig per a parcs, que jo vaig obtenir es destines indistintament a l'adquisició de terrenys de tots indrets, però jo tenia el pensament fix en els terrenys de les viles del Besòs i del Llobregat. Però tots els companys de Comissió es fixaren en el Parc del Guinardó, que no coneixia, i que en veureu ho m'ha causat admiració per la disposició que té, per la vegetació que hi ha, i per la grandiosa gentada de les classes humils que hi concorren, de manera que m'he convençut que també era de gran conveniència la torció d'exemplament d'aquest parc d'una de les barriades més populars de la ciutat.

El senyor Degollada, creu que era shauria de procurar la urbanització dels terrenys adquirits i convertir-los en veritables parcs.

El senyor Matons diu que no és contrari a l'adquisició de terrenys per a parcs i que sola s'oposa a que es pagui a igual preu la part alta que la part baixa de la finca esmentada.

El senyor Tusell, després de fer les altres manifestacions, diu que la Ponència de Parcs dedica la seva atenció a la confecció d'un projecte de Parc del riu Besòs.

Els senyors Marí i Matons demanen que es voti a part l'extrem que tracta de l'adquisició de la finca de Na Montserrat Casanova.

Aquesta proposició incidental es rebutjada per 22 vots contra 3.

Es presenta una esmena proposant que el remanent de la consignació per a parcs, es destini a l'adquisició de terrenys que facilitin l'accés als parcs forestals municipals.

La Comissió l'accepta, es incorpora al dictamen, i aquest és aprovat, amb sols un vot en contra.

ALTRES DICTAMENS

El dictamen que proposava la jubilació d'en Jacint Ayllón, secretari de la Tinància del districte IV, es retira, perquè el dit senyor s'aplana a la jubilació, tal com es proposa.

S'aprova el que proposava l'aprovació del plec de condicions per a la

conservació, durant cinc anys, forcosos, dels empedrats dels carrers i places d'Eixample.

El que proposava l'enderrocament de la part de l'arc que En Caserí Ballesteros, ha fet a l'allargament del Passeig de Colom, entre els carrers Vila-Vila i Parallel, perquè hi ha anades cinc metres de via pública. El senyor Olivella proposava que la Comissió retires aquest dictamen.

EL PASSEIG MARÍTIM DEL MORROT.—LA GRAVA PER AFERMATS

El mateix senyor Olivella impugna dos dictamens proposant concedir dues mil pesetes cada un per als treballs de consolidació i extracció de pedres que de, del Montjuïc s'estimben damunt la carretera del Morrot i efectuar obres de desmunt en aquells mateixos indrets.

El senyor Santamaría, regidor i veí d'aquells dictamens, proposant condecorar dues mil pesetes cada un per als treballs de consolidació i extracció de pedres que de, del Montjuïc s'estimben damunt la carretera del Morrot i efectuar obres de desmunt en aquells mateixos indrets.

El senyor Plaja diu que no pot acceptar la demanda perquè els dictamens han informat favorablement.

El senyor Olivella insisteix.

A la tribuna pública hi havia una extraordinària concurredàcia de gent de l'Escorial.

El senyor Casarach s'estranya que el senyor Olivella s'oposi a la recepció d'aquests moderns i higiènics vehicles, i no s'oposeix a la circulació dels antics, repugnants i vergonyosos cars que fins ara han fet el transport.

Els de la tribuna publica criden l'alcalde més als guardes urbans que de seguida treguin d'allí el que ha cridat.

Els guardes n'agefan un: el traqueren i els que restaven no donaren lloc a cap més incident.

El senyor Cararach segueix diant que avui Barcelona té uns automòbils per al transport de la carn escorxada, com no els té millors cap altra ciutat del món, i no compren l'oposició a qüestió funcionin; diu que amb l'informe favorable del degà dels manescals, es modifica la base que disposava que la carn anés penjada.

El senyor Domènech diu que es respon d'una comissió de proveïdors que gairebé son els qui escorxen més. S'oposa a aquest servir que, si bé es més luxos, els resulta més car i no s'ha variat la manera de portar la carn dins del vehicle. Els concessionaris, que també són proveïdors, s'assabenten del negoc i la clientela dels altres. Demana que s'estendrà la manera d'obviar aquests inconvenients.

El senyor Olivella segueix oposant-s'hi.

El senyor Palau, contestant a una qüestió de ciència química que ha fet el senyor Domènech, li diu què és impossible la formació de clorur de zinc, pel contacte de la carn escorxada amb la planxa de zinc que forma l'interior del costes. A l'efecte, el senyor Palau, en mig d'un alegre general dels regidors, assegna la ciència del senyor Domènech i li diu que tot el més que podria succeir es que amb l'huminitat es formés l'òxid de zinc, substància inòqua; fins medicinal.

Es posa a votació la proposició incidental del senyor Olivella, i es rebutja per 25 vots contra 12.

L'alcalde posa a votació el dictamen.

El senyor Olivella, demana per a discutir-lo que se li facilitin les accions consistorials de tots les sessions en les quals es tracta d'aquest assumpte i l'Alcubilla, per a estudiar-los i les lleis que hi siguin pertinents.

El senyor alcalde, diu que havent passat les hores reglamentàries, pregunta si es prorrogava la discussió o si es suspenia per al començament de la sessió vinent.

El senyor Plaja demana que se gueti la discussió fins arribar a votació.

El senyor Santamaría, demana que per a evitar a tots les molesties d'una llarga sessió, li demanava que accedís a l'ajornament, fins a la sessió del repartiment de joguines als nens pobres que organitza la Comisió de festes i beneficència de la parroquia d'en Galvany per al dia de Reis. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Matons, Salvador, Massot i Matons, perquè es facin plantes a la Quinta de Sabadell, amb motiu de la celebració de la festa de la novena dedicada als socis protectors. (Aprovada.)

El senyor Olivella, demana per a discutir-lo que se li facilitin les accions consistorials de tots les sessions en les quals es tracta d'aquest assumpte i l'Alcubilla, per a estudiar-los i les lleis que hi siguin pertinents.

El senyor Olivella insisteix en la demanda.

El senyor Olivella, diu que l'han visitat una comissió de proveïdors, que es creuen perjudicats, i demanen un ajornament.

El senyor Olivella diu que l'Ajuntament està compromès amb la seva firma que tantost feia la recepció, autoritzar la circulació i implecció del servei. Per tant, l'Ajuntament no pot de cap manera desautoritzar el que ha firmat, i jo he de mantenir el compromís de l'Ajuntament.

El senyor Olivella és un intrancant i encara intransigent.

Els voten els dictamens i són aprovats.

ELS AUTOMÒBILS PER A TRANSPORTAR LA CARN ESCORXADA

Dictamen proposant l'aprovació de l'acte de recepció provisional dels 18 autocamions construits per compte de l'Associació de Proveïdors i Tractants de Bestiar, carns, concessions del servei de la carn escorxada.

El senyor Olivella proposava l'aprovació de l'acte de recepció provisional dels 18 autocamions construits per compte de l'Associació de Proveïdors i Tractants de Bestiar, carns, concessions del servei de la carn escorxada.

Contra el que s'ha dit de què pot ser són la majoria els que transporten més carn escorxada, ha de dir que un dels dits passats s'escorxaren 100.000 quilos de carn: 85.000 foren transports voluntàriament pels nous auto-camions, i sols 15.000 pels antics.

No són la majoria. Són els eterns protestats de tot el que fa a l'escorxador l'ajuntament, al qual volen imposar llur voluntat i conveniències.

El senyor Olivella diu que protestava de les amenaçes, i que si els amenaçadors fossin entre els que li anaven a pregar que s'oposessin al dictamen, els rebutjarà quan hi tornessin.

Insisteix en pregar al senyor Plaja un ajornament de 8 dies.

El senyor Plaja s'hi conforma i la sessió vinent s'ha de discutir se riós.

El senyor Olivella també protesta de les amenaçes, però aprofita l'oportunitat per a exterioritzar tota la recrimina que sent contra el senyor Plaja perquè aquest no es deixi assessorar per l'experiència que el senyor Olivella té en aquests assumptes de mercat i escorxadors. Li diu que té molts consellers que l'abocen a un seguit de conflictes que no vindrien si seguís els seus consells. «No he tingut — diu — mai cap rançot al senyor Plaja, i si una vegada vaig pronunciar algunes paraules que podríen semblar un ressó d'aquest sentiment, fou mogut pel que jo vaig considerar un atac a la meva honorabilitat.

El senyor Plaja recorda el senyor Olivella que si vaig fer-ho fou impulsat per paraules excessivament agressives.

El senyor Olivella anava a seguir parlant en aquest to i l'alcalde li observava com se sortia de la qüestió i declarava que l'incident i que s'entra al despàtix ordinari.

Tots els de la tribuna pública s'en van.

Rocha i N'Olivella fan vistes mòbres de protesta contra aquesta coacció.

Jo com a representant de l'Ajuntament, en aquesta qüestió, no puig abandonar la defensa del que crec son interessos legals de l'Ajuntament.

Contra el que s'ha dit de què pot ser són la majoria els que transpor-

tent més carn escorxada, ha de dir que un dels dits passats s'escorxaren 100.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

L'ocupació del Ruhr

LA PROHIBICIÓ DEL GOVERN ALEMÀN DE LLIURAR CARBÓ ALS ALIATS

L'endemà d'haver-se installat les tropes franceses a Essen, la comissió d'enginyers interaliats presidida per M. Coste començà les entrevistes amb els directors de les mines de carbó per tal de posar-se d'acord. Els delegats alemanys no es mostraren intrènscents i són disposats a efectuar les remeses. Prometeren posar a disposició de la comissió interaliada tota la documentació que mancava a causa de la retirada del Sindicat de control a Hamburg.

Per a la reunió següent, dia 12, les coses no es presentaren tan bé com el dia abans. Havia corregut la veu que el govern alemany rebutjava pagar els lluiraments de carbó als industrials alemanys. La comissió interaliada preguntà als delegats alemanys què farien en aquest cas i respondéren que remetrien carbó a aquell qui els el pagués en or. Requerien llur criteri en la següent declaració:

Els directors de mines representants en aquesta conferència estan disposats a lluir combustible a part del moment en què el president de la comissió d'enginyers notificara un escrit als directors que els lluiraments que faran cada una de les mines seran pagats en diners al compte anticipada que la comissió alemanya dels carbons, amb la condició nicipada que la comissió alemanya pel carbó no dicti cap precepte contrari. Les condicions de lluirament seran fixades per una comissió especial.

M. Coste va respondre que no estava autoritzat per a discutir les qüestions de dret i que comprenia perfectament que els directors de mines vulguin necessitat de diners per a pagar llurs obrers. Declarà que estava disposat a estudiar el mitjà de finançar els nous lluiraments de carbo de les reparacions.

Els aliats anaven a estudiar la forma de fer aquests lluiraments quan el govern alemany, preveint que els aliats arribarien a un acord amb els industrials minaires, va prohibir a les mines de carbó del Ruhr que efectuessin cap lluirament de carbó ni deixessin a França ni a Bèlgica. Davant d'aquesta ordre, prevista ja en la declaració feta pels delegats alemanys el dia abans, els industrials minaires rebutjaren fer lluiraments de carbo.

Aleshores M. Coste feu saber a les companyies minaires que es procediria a la requisita del carbó degut als aliats a compte de les reparacions que no seria tolerada cap temptativa d'agitació o de vaga.

Com sigui que els aliats veien que es procurava deixar la conca del Ruhr sense material mòbil, el general Mayo, director de les comunicacions, va prendre una sèrie de disposicions per tal d'impedir la realització d'aquesta temptativa.

Al mateix temps, a l'objecte d'evitar tota interrupció en el transport del carbó i del col destinate a Bèlgica i França, s'han canviat de destinació els vagons ja carregats que hi havia a les estacions de tria de la conca del Ruhr.

La comissió de carbó ha descobert que feia tres mesos que els propietaris de les mines no pagaven l'import sobre el carbó co. que permetia als industrials alemanys pagar

el carbó 40 per cent més econòmic que la tarifa mundial.

LA COMISSION DE LES REPARACIONS REGISTRA NOUS MANCAMENTS D'ALEMANYA

En la darrera reunió celebrada per la Comissió de les Reparacions per a tractar d'una demanda signada pels senyors Barthou i Delacroix, delegats frances i belga, encaminada a declarar nous mancaments per part d'Alemanya a les obligacions del tractat de Versalles, va prendre la següent decisió amb els vots favorables de França, Itàlia i Bèlgica i l'abstenció de la Gran Bretanya:

La Comissió de les Reparacions s'ha reunit sota la presidència de M. Barthou i ha pres la decisió següent:

La Comissió de les Reparacions considera:

Primer. Que des del 12 de gener del corrent no s'ha efectuat cap lluirament de carbó de reparació.

Segon. Que el Reichskomissar ha fet conèixer oficialment, per lletres dirigida als serveis frances i belga, que els lluiraments a títol de reparacions serien suspesos immediatament.

Tercer. Que la comissió alemanya per l'arrendament ha significat oficialment als serveis frances i belga que tots els lluiraments, tant de reparació com de restituïció, serien suspesos; que els trens preparats per a ésser expeditos no sortirien i que efectivament, des del 12 de gener, trens de bestiar i de cavalls han estat detinguts per les autoritats alemanyes.

Considerant que aquest estat de coses és la resposta donada voluntàriament i amb propòsit deliberat a una notificació feta el 12 de gener pel govern alemany als governs frances i belga, notificació els termes de la qual han estat comunicats a la comissió de les reparacions pel govern alemany.

Considerant que el caràcter voluntari d'aquesta suspensió de l'execució de les obligacions de reparació de restituïció previstes pel tractat està molt netament establert, sense que hi hagi necessitat de demanar al govern alemany explicacions complementàries.

Decideix:

Que en els lluiraments a fer a França i Bèlgica des del 13 de gener hi ha dos mancaments d'Alemanya al sentit del paràgraf 17 de l'anex II de la part VIII del tractat de Versalles, mancaments que es refereixen, respectivament, als carbons i al bestiar, tant a títol de les reparacions com al de restituïció.

De conformitat al paràgraf 17 de l'anex II més amunt esmentat, dits mancaments han estat denunciats immediatament als governs de la Gran Bretanya, França, Itàlia i Bèlgica.

La discussió fou molt breu. M. Barthou es limità a exposar les raons que constitueixen els mancaments consignats.

Mr. Kemball Cook, delegat suplent britànic, substituint a Sir John Bradbury que està malalt, declarà que s'abstindria de votar, creient que si els mancaments d'Alemanya són de tota evidència voluntaris, no obstant la conseqüència d'una política que el govern britànic ha rebutjat.

Els delegats belga i italià declararen que votarien el mancament.

Mr. Boyden, delegat oficial nord-americà no va prendre la paraula.

Berlin, 18. — El Govern del Reich dirigeix a tots els estats firmants del Tractat de Versalles una nota fent ressaltar el fet que els francesos, amb motiu de l'ocupació de la conca del Ruhr, han franquejat a cinc quilòmetres la zona que podien ocupar segons el dit tractat. — Havas.

Berlin, 18. — Els propietaris de carbons d'Esser han rebut un telegramma del comissari de l'Imperi i els carbons, confirmant la prohibició d'enviar carbó a França i Bèlgica, sota la pena de presó immediata. — Havas.

Paris, 18. — Segons el «Journal», és molt probable que Itàlia s'associ més estretament a les mesures coer-

ció del Ruhr pels francesos. — Havas.

Essen, 18. — Les autoritats alemanyes notificaren ahir a la tarda a sis propietaris de mines que serien somesos a un Consell de guerra si prolongaven llur actitud de resistència.

El comissari de l'Imperi per als carbons ha arribat inopinadament a Essen, celebrant una Jarta conferència amb els representants del Govern alemany a les hores, encarregats, abans de l'acord, de les trameses de carbó als aliats. — Itàvia.

Paris, 18. — El «Matin» assegura que en una recent conversa que celebra amb l'ambassador de França el secretari del departament d'Estat americà senyor Hughes, aquest tingué ocasió de lloar el criteri del Govern dels Estats Units sobre l'ocupació francesa al Ruhr.

El senyor Hughes, en aquesta reunió, concernent al seu presentament i de l'operació, va dir aquestes paraules:

En tot cas, França està absolutament en el seu dret. — Havas.

Londres, 17. — Els diaris diuen que centenars de sense feina estan voluntarisament als serveis frances i belga que tots els lluiraments, tant de reparació com de restituïció, serien suspesos; que els trens preparats per a ésser expeditos no sortirien i que efectivament, des del 12 de gener, trens de bestiar i de cavalls han estat detinguts per les autoritats alemanyes.

Com que l'esmentat consolat no té instruccions del seu Govern, no ha pogut atendre tals peticions. — Havas.

Itàlia i Baviera

a la recíproca

Roma, 17. — El Govern italià ha ordenat als cossos corresponents de suspendre el visat de passaports per als bavarès que vulguin anar a Itàlia.

Amb aquesta actitud el Govern italià es posa a la reciprocitat amb el Govern bavarès que ha sospès aquest visat per als italians que vulguin visitar Baviera. — Havas.

La casa Stinnes

Berlin, 17. — Els diaris diuen que la Societat Hue Stinnes, que fins ara tenia la seu principal a Hulheim del Ruhr, l'ha traslladada a Hamburg. — Havas.

Londres, 17. — Circula insistentment el rumor segons el qual l'industrial alemany Hue Stinnes ha adquirit un milió cinc centes mil tones de carbó per a Alemanya.

També es diu que ha demanat un crèdit de dos milions de lliures esterlines per a aqueixa compra.

Tant l'una notícia com l'altra no es confirman. — Havas.

El conflicte de Memel

Kowno, 18. — El Govern lituà, en una nova nota que acaba de dirigir a la Conferència d'ambassadors de París, torna a afirmar que no té res que veure als successos esdevenits a Memel i assegura confiar en absolut en les decisions que les potències adoptin respecte a la sort de la dita població.

Al mateix temps expressa el propòsit de fer valdré tota la seva influència moral sobre els insurgents i contribuir a l'apaisavament dels ànims per tots els mitjans, als quals els esdeveniments permetin recórrer. — Havas.

París, 16. — Al «Matin» telegrafen de Varsòvia que els insurgents de Memel s'han dirigit per l'ex-diputat prussià Gaigalat. — Havas.

Londres, 18. — Als círcols oficials se sap que el Govern lituà ha protestat davant dels aliats de la presència a Memel d'un canoner polones.

Segons un despàtix rebut de Berlin, el dit canoner ha abandonat ja les aigües de Memel. — Havas.

Paris, 18. — Segons notícies rebudes en aquesta capital, han arribat al port de Memel dos torpediners francesos, havent d'entrar aviat en aquelles aigües dos monitors i un cuirassat. — Havas.

Locaut a Suècia

Estocolm, 18. — L'Associació Patronal General de Suècia ha declarat el locaut de les indústries del ferro, paper, materials de construcció i fàbriques de serrajería. El motiu d'aquesta decisió és la negativa dels obrers a acceptar les rebaixes en els seus propostes pels patrons i l'haver sabut aquests que els obrers tractaven de declarar la vaga. — Havas.

Berlin, 18. — Segons el «Journal», és molt probable que Itàlia s'associ més estretament a les mesures coer-

Els radicals francesos

París, 18. — El partit radical i radical-socialista s'ha reunit per a escutar les explicacions del seu president dimissionari, senyor Herriot.

Aquest declarà que el partit, col·locant els interessos del país per damunt de totes les altres consideracions, ha de seguir el Govern i ajudar-lo en l'accio empresa prop d'Alemanya.

Després d'aquestes explicacions s'acorda renovar la confiança en el Comitè director del partit, i Herriot retronà la seva dimissió, conservant la presidència. — Havas.

Els socialistes italians

Roma, 18. — Els diputats socialistes han celebrat una reunió a Mont Citorio per a discutir la situació creada per la decisió del director del partit, encaminada a fusionar-lo amb els comunists, conforme les instruccions de la Tercera Internacion. No s'arribà a adoptar cap acord i tornaren a reunir-se demà; però la majoria dels diputats s'han declarat fermament hostils a les ordres de Moscou. — Havas.

La insurrecció de Creta

Criena, 18. — Contestant a la crida feta pel Govern, 2.000 insurrectes cretenses s'han presentat davant l'autoritat militar. — Havas.

Els deutes interaliats

Londres, 18. — El canceller de l'Egipt, senyor Stanley Baldwin que, se sap, presideix la Comissió britànica que ha anat a Washington per a negociar amb el Govern dels Estats Units la consolidació del deute britànic, és molt probable que surti de dita capital dins de pocs dies per a tornar a Londres, amb l'objecte de consultar amb el Govern anglès sobre els resultats aconseguitos fins ara en aquestes negociacions.

Als círcols oficials es declara que el dí viatge no obreix a cap ruptura que les converses entaulades a Washington van a ser tan soles interrompudes i que no hi ha cap motivo per a suposar que el canceller de l'Egipt no es trobi novament a Washington dins de poc temps. — Havas.

Mussolini i Harding

malalts

Roma, 18. — Els periòdics diuen que el president del Consell, senyor Mussolini, no surt de les seves habitacions particulars, des d'ahir, a conseqüència d'un lleuger refredat. — Havas.

Washington, 18. — El president de la República Mr. Harding, està malalt, a conseqüència d'un atac gripal. — Havas.

El príncep Carles de Romania

Atenes, 18. — Han estat desmentits formalment els rumors que han circulat aquests dies, segons els quals estava anunciat el divorci del príncep Carles de Romania i la princesa Elena de Grècia. — Havas.

Henderson, diputat

Newcastle, 18. — En una elecció parcial ha estat elegit diputat el secretari del partit laborista Arthur Henderson. — Havas.

El petroli de Batum

Nova York, 18. — Una gran companyia americana ha arribat a un acord amb el Govern dels soviets, en virtut del qual ha adquirit l'explotació dels jaciments petrolífers de Batum. El 29 del corrent sortiran cap a dit lloc alguns enginyers americans amb l'objecte de començar els treballs preparatoris per a l'explotació dels esmentits jaciments. — Havas.

Les execucions a Irlanda

Londres, 18. — La premsa diu que en virtut d'una nova disposició dictada pel Consell superior de l'exèrcit irlandès, publicada ahir, els rebels convictes d'ésser culpables d'espionatge o en poder dels quals trobin documents comprometedors, seran condemnats a mort. — Havas.

Topada de trens a Avezzano

Roma, 18. — Una locomotora topà, prop d'Avezzano, amb unes vagonetes, resultant quatre ferroviaris morts i tres ferits. — Havas.

La Petita Entesa a Hongria

Sobre un incident a la frontera hongaresa - romanesa

Segons han dit els telegrammes a la frontera romanesa hi ha hagut un incident a causa que patrulles hongareses havien atacat les cases militars en territori romanes.

El govern de Romania, en una nota oficial precisa que nombroses tropes hongareses estan concentrades a les regions veïnes de la frontera romanesa i que tres vegades en un dia la frontera fou travessada per grups de soldats hongaresos que es retiraren després d'haver-se creat nombrosos tralls amb els guardies de la frontera romanesa.

La nota demana la supressió de les causes d'aquests incidents i el castig dels culpables.

Per altra part, una comunicació oficial de Praga declara que seran fetes gestions a Budapest encaminades a cridar l'atenció del govern hongarès sobre l'activitat dels irregulars a Hongria i sobre els perills que presenta per a l'Europa central. La Petita Entesa està decidida a no deixar posar en qüestió la consolidació política i econòmica de l'Europa central.

Finalment, a Belgrad, Pataix, president del Consell i Ninxic, ministre de Negocis estrangers, han tingut una entrevista amb el rei Alexandre per a posar-lo al corrent de la proposició del govern romànd de reunir una conferència de la Petita Entesa per a decidir les

La Veu de Catalunya

DIARI NATIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dijous, 18 de gener de 1923

Paraules de concòrdia

R ECOLLIEM dies enrera les declaracions que féu, a l'Assemblea maurista de Madrid, el Sr. Cèsar Silió. Es clar que la concepció autonòmica del Sr. Silió no és precisament la nostra. Però cal reconèixer que si els governs espanyols, davant del fet viu de Catalunya, procedissin amb la cordialitat i l'affección que demostra l'ex-ministre maurí d'Instrucció pública, fóra creat un ambient favorable a les solucions de concòrdia.

I això és tot el que necessita el plet català per a ésser resolt en justícia: fugir de prejudicis, d'antagonismes, d'evocació de fantasma, i guitar fit a fit la realitat.

Reconeix el Sr. Silió que el problema català revesteix ara caràcters aguts. Reconeix també que el projecte de llei d'administració local, que al seu temps podia haver endegat certs aspectes del problema, fóra avui insuficient. Reconeix, finalment, que cal cercar, tot seguit, solucions d'harmonia.

El Sr. Silió enfoca molt assenyadament l'essència del problema quan proclama la necessitat de respectar les tradicions, la llengua i el dret de Catalunya. Aquest reconeixement de la personalitat catalana és la cosa fonamental. Tota solució que partequi d'aquest reconeixement de la personalitat catalana i en garanteixi el lliure desenrotllament, serà una solució acceptable en principi. Cap solució que desconeixi aquesta personalitat nacional de Catalunya o en contrarii el desenrotllament, pot ésser acceptada.

Molt oportunament proclama el Sr. Silió que l'idioma no és un obstacle per a la concòrdia. A Bèlgica i a Suïssa, pobles d'una alta i intensa civilització, hi conviuen llengües distintes. Són Estats que no tenen una sola llengua oficial. «Val més — diu En Silió — entendre's en dos idiomes que odiar-se en un». Aquesta observació esdevé molt justa, car, com remarca al Congrés en un discurs memorable l'illustre poeta En Magí Morera i Galicia, tots els pobles que es separaren d'Espanya durant el segle XIX ho feren en castellà.

Cal agrair al Sr. Silió la cordialitat amb la qual recollí i volgué correspondre al transcendental discurs d'En Cambó a la Barceloneta i l'esperit amb el qual afirmà que no havien d'esperar a atorgar concessions sota l'imperi de la coacció, sinó que calia reconèixer lleialment i generosament l'autonomia com un acte de pau i germanor.

Si aquest esperit i aquesta cordialitat inspirassin els actes dels governs de Madrid; si les tradicions, la llengua, el dret i la cultura de Catalunya assolissin el reconeixement efectiu i la protecció comprensiva de l'Estat; si el lliure desenrotllament de la personalitat nacional de Catalunya no tròbés, en l'actuació dels governs espanyols, obstacles ni entrebancs de cap mena, la solució del nostre plet fóra cosa facilíssima i satisfactoria per a tothom.

AL DIA

Futbol de carrer

L'afició al futbol converteix els carrers i les places de Barcelona en un immens camp d'esport: tal, un dia, la Barceloneta i Hostafrancs, quan l'«afició» a les curses de braus s'havia estès, desgraciadament, per Barcelona, eren grans places en les quals els xicotets jugaven tot el dia «a toros». Jo no tinc res que dir del futbol, com de cap esport: entreté, millora la raça i treu la gent de les «places de toros». Benvingut sia entre nosaltres, ja que, demés, ha fet que els catalans afirmessin un caire més de la nostra personalitat.

Però el futbol de carrer, aquest sí que el maleix, sobretot des d'ahir vespre, en què el meu ull dret i una part del nas i del front, haurien hagut de necessitar un Zamora, que hagués desviat una pilota d'una illura i mitja, feta de drap i coròdill, que va pretendre fer «goal» en aquesta regió molt estimada de la meva persona. No fa gaire temps, vaig presenciar un cas igual: setmanes enrera, sota els balcons de casa, una senyora fou greument picada dels llavis per una pilota de carrer.

POL

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SÈGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

Les Idees i les Imatges

AL MARGE DE ROLAND I DE LA SEVA CANÇO

M. Joseph Bedier, el savi i subtil arranjador del «Roman de Tristan i Isolde» — aquest liriç joell de finesa passional bàrbara — ha publicat, suara, una admirable nova versió, en llengua francesa actual, de la «Chanson de Roland».

La cançó de Roland és, sens dubte, l'obra característica per excellència de l'enorme i dedicada Edat Mitjana que, un jor, tan encertadament, Verlaine altud.

Tenim, retut de fresc, davant la taula, un volum de 500 pàgines, gran in 8e, del degà de la Facultat de Lletres de París, M. P. Boissonade — «Du Nouveau sur la Chanson de Roland» (1) — tot ell consagrat a l'estudi de la genèsi històrica, al quadro geogràfic, lloc i ambient, als personatges diversos i a la data i a l'autor del poema.

No havem llegit encara aquesta nova aportació crítica amb ordre ni en detall; pel que n'havem fullejat, però, ens aparcen bones que es tracta d'una obra considerable en el seu gènere, verament imprescindible per aquell que vulguis apreciar, coneixer i ad-huc fruit a dons les gestes nobles i pintoresques del sublim pròs francès.

No cal dir com ens abelleix l'aventuresa que ens és oferta d'adrecar, una volta encara, els nostres reglaments i la nostra felicitat a l'erudit i simpàtic llibreter-editor monsieur Edouard Champion, amic personal nostre i amic de Catalunya.

JOSEP MARÍA JUNOY

(1) Librairie Ancienne Honore Champion, 5 Quai Malaquais. Paris

Impromptu

Els tres evangelistes de càn Parés

Any darrera any, si fa o no fa per aquest temps, al Saló Parés, en Russiñol, en Casas i en Clarassó, exposen les obres llurs en santa i dolça companyonia.

Les modes i els gustos no han passat en va sobre llurs creacions, com el temps, comptat per il·lustres, damunt la persona dels artistes, antany qualificats de revolucionaris. Però junts afrontaren la incomprendió d'ahir i junts afronten el refinament d'avui. Junts visqueren les vicissituds de taller i junts viuen encara les vicissituds de la critica. I és així com esdevenen admirables dans la humanitat i dans la història de l'art català.

Cada nou gener que arriba, com aquell que acompleix un deure litúrgic, ens encaminem al carrer de Petritxol. Estem certis de trobar-los allí impenvis, al peu del canó, atrinxerats en el formidable bagatge de mig segle de laboriositat, en el crèdit que dóna la persistència, plantant cara als hipòcrates i als petulants. «Vigilem la fira», diuen, amb llur humor insonrable.

Aquestes exposicions dels tres amics, després d'ésser «la fira», anyal, són un motiu de contacte amb llur bonhomia, amb llur franquesa, amb llur cordialitat...

Podem no saber on caldrà cercar-los la resta de l'any i, adhuc, tenir-los oblidats, però, repassant el calendari els sentim venir, apropar-se, arribar com els mateixos tres Reis de l'Epifania o altres sants, solidaritzats pel martiri i la benaventurança. Sant Sixt i Sant Ou, per exemple.

En Parés, llavors, els situa a l'altar major, endomassa les parets i fa iluminàries.

I comença el jubileu de devots: tota la feligresia de les velles amistats i coneixences hi acudeix. Anècdotes resucitades, recordances de temps il·lyrians, felicitacions entusiàstiques i de pura cortesia, dites festives i plàndoles, encaixades de mitjans amics que en aquella hora de gràcia s'hi atancen per a fer ostentació

A l'inrevés del món

NO són pas les que ens fan més mal, aqueixes campanyes cridaneres, plenes de falsedats i insults a Catalunya, plantejant dilemes fantàstics; d'altres n'hi ha de més quietes i amagades, que no atrauen pas, com aquelles, l'atenció pública, però que profundament ens fereixen: són aquestes totes les mesures de govern que van més o menys directament contra el treball i la riquesa de la nostra terra. D'igual manera, donar les notes més agudes a favor de la llibertat absoluta de Catalunya i no optenir-se principalment de defensar per tots els mitjans al nostre abast la producció catalana, el propi patrimoni, pot constituir un greu error polític; car és evident que la llibertat, tant de pobles com d'individus, no es pot sostener sinó damunt una sólida base econòmica. Pels pobles, en primer lloc — la història ho ensenya — la riquesa és instrument insubstituible de cultura i llibertat, mentre la misèria ho és d'embrutiment i d'esclavatge.

Els clams que ara llenyen les entitats representatives de la nostra indústria, en contemplar el nostre mercat enviat de productes exòtics, mentre les principals branques de la nostra producció — textil i metallúrgica — han de veure en vaga forçosa el 25 i el 30 per 100 de llurs obrers, donen una trista confirmació a tot el que estamparem en aquestes planes aleshores que fou imprudentment capgitrat el sentit de la llei d'autoritzacions aranzelàries amb la intercalació d'aquell petit incís — *de ordinario* — que ha permès destruir per complet l'Arancel de Duanes, i que reforçarem inconsistent en ésser signats els tractats de comerç amb França i amb Anglaterra.

Aquella llei d'autoritzacions desfigurada, aquells tractats comercials, així com possiblement les actuals negociacions amb Alemanya, no són sinó episodis d'aquesta veritable ofensiva contra Catalunya — l'única ofensiva realment temible, per tal com, sense fer soroll, sense esverar a la gran massa d'opinió, com ho fan certes menyspreables cridories, és menada pels nostres majors i més astuts enemics i ens causa un dany positiu impondorable.

Si no admitem la hipòtesi d'un intent més o menys conscient de destruir la riquesa de Catalunya — veient clar que sense riquesa no hi ha llibertat possible — no tindria pas explicació el fet que la política aranzelària espanyola marxés diametralment a la inversa dels corrents universals. Fins el Nord-Amèrica, el país més ric del món en primeres matèries, d'un formidable desenrotllament industrial i d'una potència financera incomparable, ha establertunes tarifes duaneres que de fet resulten gairebé prohibitives, i encara ha facultat el Poder executiu per augmentar-les immediatament que la producció estrangera faci a la del país una competència que consideri perillosa. Facultat discrecional certament extraordinària, que equival, a la inversa, a la donada al Govern espanyol amb la llei d'autoritzacions, la qual ha servit, en realitat, per a provocar una competència estrangera que, amb les diferències dels canvis i amb les mesures impulsades de l'exportació adoptades per altres països — veritables *dumpings* — és no sols perillosa, sinó ruïnosa.

Paorós és el problema dels obrers sense feina en els grans països productors, especialment a Anglaterra. Els governs espanyols sembla que vulguin contribuir a la solució d'aquest problema en aquells països... a costa dels obrers catalans.

de llur trate: això representa l'encens, els goigs i les jaculatories.

Enguany els hem trobat asseguts en un divan, ben apropet l'un de l'altre. Encara no havia començat l'ofertori, ni el besamans. La «fira» estava molt concorreguda, però solament algun esguard escadisser reverentia els tres sants de la diada perduts en la penombra dels reflectors, silents, abstraits, immobils.

Ah, quina exemplaritat de constància amistosa, d'heroisme artístic, de patriarcat apacible suggeria el grup!

Més interessants que les obres, més romàntics que els jardins, més vells que les feministes pintades, més durs i resistentes que el marbre de les escultures i més commovedors que tot plegat eren aquells tres homes de posat noble, aquells tres barrets tous d'hongarès rodamón, aquelles tres barbes blanques i aquelles tres pipes enceses, ensenblades en bateria, que escupien fum, amb el mateix ritme, com obeint al compass dels cors, lligats per una intimitat perdurable.

Semblaven apòstols descendits de llurs fornícules, imatges de roure que per un voler de Déu duien abrics confortables i fumaven tabac aromàtic i reien per tota el nas amb un aire que ja no s'estila, satisfeits d'haver viscut la vida ben viscuda, d'haver sabut gaudir de les ridicoloses del món i dels homes, d'haver sempre recollit cançons i alegria.

Els ens han fet pensar que quan alguns joves artistes d'avui, sien vells, no hi haurà beslums d'aquesta sagrada resplendor en llurs persones. No se semblaran ni a Sant Pere, ni a Sant Pau. El càcul, la intriga, l'am-

bició, els donarà un aspecte feréstec, arroncat i contrit de Judes.

PRUDENCI BERTRANA

Qüestions socials

MITING SINDICALISTA

S'atribueix a la Confederació Nacional del Treball de València el propòsit d'organitzar una reunió pública a la sala de Llotja el diumenge vinent, en el qual acte parlarà el «Noi del Sucrè», contestant els discursos del senyor Lerroux referents a les responsabilitats.

Tanmateix parlarà del viatge que projecta fer al Marroc amb el diputat a les Corts senyor Companys.

ELS RABASSAIRES

S'anuncia la pròxima arribada del propagandista agrari Basili Alvarez, que es proposa prendre part en la campanya dels rabassaires i gestio-nar la Federació dels agraris d'aquí amb els de Galícia, on resideix actualment el dit propagandista, i amb els d'altres regions.

LA VAGA DEL METROPOLITA

Continuava avui en el mateix estat que els dies abans.

Es tenia notícia que avui s'havia de reunir a Bilbao, on resideix el comitè de l'empresa de les obres,

Butlletí internacional

18 de gener de 1923

LITUANIA
HONGRIA

La marxa de les tropes franceses i belgues a través del Ruhr ha coincidit amb l'entrada dels irregulars lituans a Memel i amb els incidents produïts a la frontera romano-hongaresa. Aquests incidents no tenen una importància extraordinària. Però esdevenen símptomàtics de la situació actual d'Europa, tan inestable i tan perillosa.

El ministre romanès a París, Sr. Antonesco, visita dies enrera el director d'Afers Polítics del Quai d'Orsay, Sr. Peretti della Rocca, cridant oficialment l'atenció del govern francès sobre els moviments de les tropes hongareses a la frontera de Romania. El Sr. Peretti va prometre al Sr. Antonesco que la missió intercalada de control militar que hi ha a Budapest realitzaria les investigacions oportunes i si el govern hongarès resultava culpable d'aquests incidents li seria presentada l'oportuna protesta. Coincidint amb aquesta gestió diplomàtica, s'han reunit a Belgrad els representants de la Petita Entesa per a discutir els acords que caldrà prendre si l'ur protesta col·lectiva davant el govern de Budapest no donava el resultat que desitjaven. Segons diu el *Tageblatt*, d'Agram, a iniciativa del doctor Nintiix fou convingut: que Hongria hauria d'ésser compellida a suspendre la mobilització del seu exèrcit i els altres preparatius de caràcter bèllics, a dissoldre les organitzacions que tinguen objectius hostils, i a impedir les incursions de partides irregulars als territoris de la Petita Entesa. L'encarregat dels afers hongaresos a París desmentix que Hongria mobilitzi les seves forces militars contra cap dels països veïns.

També el Govern de Lituània nega tota complicitat amb els irregulars que han ocupat Memel. Lituània, però, espera que la Conferència d'Amibaixadors li adjudiqui definitivament aquell port, que Polònia, amb l'ajut moral d'una part considerable de l'opinió francesa, desitja anexionar-se.

I com si encara fossin pocs tots aquests conflictes, a Constantípol es produeixen manifestacions antibritàniques i la Conferència de Lausana no aconsegueix esvair els malentents entre els turcs i els aliats.

Hem de reconèixer que s'amunteguen damunt l'Europa continental materials de combustió suficients per a produir un gran incendi. I si l'aventura del Ruhr, que, ara com ara, ningú no sap com acabarà, esdevé definitivament un fracàs econòmic, les forces de la discordia i la destrucció tornaran a actuar damunt una Europa enverinada per l'odi i malmena per l'anarquia.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Problemes de la Llar

Co que minva l'encís de la Llar

El renec

Hi ha una inharmonia que està damunt de totes les deturacions i violències de llenguatge: és el renec.

El renec ja no é una manera d'expressió. Es una manera d'inexpressió. La llengua, encara que espredica i pobra, serveix per expressar idees i sentiments. El renec, encara que sigui direm la pròpia llengua, serveix per enterboilar els pensaments i desfloriar els sentiments. Ja no es un nívola. Es una taca; una tara; una llagat! Es ja la carn viva de la llengua, que es va obrint i es va redint. Es un cort que minva la substància de la pròpia llengua, un cinc que minva la substància de la pròpia vida: menja i mata!

Per ço al costat d'un renegaire, no s'hi pot estar. Allò que sona, no són vibrations sonores que porten entreixit, com en un sedatge suïtil, el pensament, sinó notes desafinades que raujan, esgarrinjan-les, les lluentors de la nostra pena. L'aroma que sol acompanyar la paraula, queda convertida en fetid aire que empesta. Per ell, ni els salons són iluminosos, ni les cases alegres, ni les amistats confortants, ni plens de placidesa els dies que s'escoln.

La intimitat, que té l'eficàcia de fer entrar, sense veus ni resistències, els pensaments al cor de la persona amada, rep un sortació violent amb l'entrada del renec, que rebutgen cap i cor.

Amb el renec als llavis, jo no m'explico el dialeg senzill d'amic a amic. Ni la dolçesa, tan íntima, del dolcament, quan som a taula. Aquella bonhomia que se sent, tan plàcida, quan hom menja amb els sens, parlant, entre plat i plat i entre mos i mos, de coses de no res, tan agradables precisament perquè són tan nimies, tan delicades, tan de casa: les gràcies dels fills, la tendra sol·licitud de l'esposa, els nous propòsits del marit, que no passen de plans d'il·lusió... i jo no

m'explicaré mai el moment més humànament illusionat de l'home i de la dona, el seu primer amor, si sona estrident, entre promeses i jurons, perfumats d'encís, males tra i intempestiu, el renec.

No; el renec jo me l'explicaria al mercat, allí on tot són baralles i crits. Jo me l'explicaria al carrer, entre empentes, i a la carretera, entre animals que no cruejan, i carros que s'encauen; perquè allí el renec és una nota més, molesta, de les que agreugen la vida i la fan més treballosa i desagradable. Però en la família, en la llar, en la intimitat de la conversa, on tot és encís i gràcia i joia i illusió. No! Cal convenir (si no portés encara altres averanyys), que el renec en la família, en el si de la Llar, és un desencant i una desgràcia, tan amargant, que, al costat seu no tenen gràcia les flors, ni és bo el pa, ni recomfortant el vi, i fins els fills i l'esposa i el marit, com emmascarats per una ma hostil, perdien bon ric d'aquell perfum de cosa espiritual, que els fa tan agradosos.

Primer que el renec seria preferible parlar per signes i, millor, no parlar.

Que no soni, Déu meu, en la conversa aquest espot que, en go més placit de l'esperit, pren tot l'aire d'una escopinada als ulls.

IVON L'ESCOLP

Edició nacional de les obres de D'Annunzio

Temps enrera es va parlar a Itàlia d'una gran i definitiva edició nacional de totes les obres de Gabriel D'Annunzio. Però el projecte va restar silenciós durant una temporada fins que suara els iniciadors han manifestat el propòsit de començar-lo.

Dietari històric

18 gener de 1764

S'ESTABLEIX A BARCELONA LA CONFERÈNCIA DE FÍSICA EXPERIMENTAL (DESPRES REIAL ACADEMIA DE CIENCIAS NATURALES I FÍSICAS)

A mitjan segle XVIII hi havia a Barcelona ciència per saber. La Junta de Comerç obri aules, i les persones doctes, en lletres i ciències, es constitueixen en agrupacions. El celebre Col·legi de Cordelles, que ocupava el solar en el qual s'aireca l'actual Acadèmia, tenia un professor, el P. Tomás Cerdà (de la Companyia de Jesús), qui donava ensenyament de matemàtiques. Alguns dels seus deixebles demanaren permís al capitán general de l'exèrcit i del Principat de Catalunya, marqués de la Mina, per a formar la Conferència de física experimental, a la qual cosa accedi l'autoritat competent.

Fou el primer director el doctor Francesc Subirà i Barra, al qual es considerà de gran competència, i, perquè l'aprofitament dels estudis que rendia fos eficac, feren gestions per això.

En el dia que recordem es donà per constituida la Conferència, es va nomenar secretari En Joan Antoni Desvalls, marqués de Llupia i d'Alfarràs, el qual feu gestions amb el P. Bonaventura Abat, resident a Marsella, demanant-li nota dels millors fabricants de màquines neuromàgiques i de vidres necessaris, recomanant-lo l'abat Nollet, de París, dedicat a la venda d'instruments de física.

Determinada la compra de màquines i aparells, es feren venir d'Holanda, començant les classes per la física, que donà el dr. Subirà, expliçant el seu de Pere van Muschenbroek. Cridat a Madrid En Subirà, et succeí En Bonells, com a director, el qual, nomenat major de cambra, tingué per continuador el marqués de Llupia, qui passà de la secretaria a la direcció.

Els primers directors, des de la Cort, no oblidaren la Conferència per als formada, i al cap de vany obtingueren del sobirà el títol de Reial per a la mateixa entitat, aprovant-se els Estatuts i designant president per dret propi el capitán general de Catalunya, forçat segell de tota cosa oficial en aquells temps.

La característica de tal període és el d'un renacement científic en la nostra ciutat mercès a la Conferència. Convista el seu coneixement a fer ressortir notables personalitats de l'època, molts oblidades o esborrades, obra notablestíssima a fer per persona competent que reivindiqués aquella generació intel·lectual.

En aquestes curtes ralles no hi cap sinó la mera evocació d'alguns fets a transvers de les dates que anem consignant. Esmentem, la vice-presidència d'En Francesc de Dusay; la divisió per seccions; la conversió de la Reial Conferència física en Reial Acadèmia de Ciències Naturals i Arts feta per Carles III en 1770; la paralització de tot treball durant l'ocupació napoleònica; la represa en 1814 en el domicili del marqués de Llupia, i la conversió de Reial Acadèmia en Nacional, en proclamar-se de nou la Constitució en 1830.

ESPIGOLAIRE

Segons la idea dels iniciadors, la gran edició ha d'ésser el més bell monument, l'omenatge espiritualment més alt que els italians poden oferir a llur posta. Ha de transpassar els límits d'una simple i ordinària tasca editorial per assegurar la importància i el significat d'una gran manifestació nacional.

A tal objecte s'està constituint un Institut nacional que pendrà al seu compte la impressió de les obres. Es formarà un comitè presidit pel rei compost de les més altres personalitats, sense distinció de tendències i de partits, el qual tindrà el patrocini de l'edició. L'Institut es constituirà en societat anònima amb un capital de 1.200.000 lliures de les quals 700.000 ja són cobertes. La resta serà posada a disposició d'aquell que vulgui ésser accionista.

L'edició comprendrà dues sèries de volumens: la primera se li literària i la segona bèlica i política. S'iniciarà la publicació amb la sèrie literària per la qual són ja preparats 28 volums.

Notes de la Generalitat

La Comissió Provincial ha despatxat l'informe en l'expedient incoat per la S. A. Cooperativa Manresana d'Energia Elèctrica per a establir dues línies sèries de transport d'electricitat: una des de Manresa per la conca del riu Llobregat a la fàbrica de don Josep Soldevila, a Balsareny, i l'altra per la conca del Cardener a la de don Josep Compte, a Cardona, amb imposició de serveis sobre predis particulars.

Ha quedat constituida a la Universitat Industrial, la Comissió encarregada del restaurant, de la qual formen part, ultra les representacions de la Mancomunitat i autoritats de la casa, els presidents de les Associacions d'estudiants, don Joan Amigó, pels estudiants de dia, i don Joan Frondosa, pels de la nit.

A l'Escola del Treball, va cemetar dilluns passat el curset d'Assortiments. Instal·lació de Filatures, que dóna el senyor Manuel Massó i Llorens. Aquestes conferències tenen lloc tots els dilluns i dijous, de set a vuit de la vesprilla, i van il·lustrades amb nombroses projeccions. La inscripció és gratuïta, i pot fer-se tots els dies, de dos quarts de set a vuit, a l'Oficina de l'Escola (Urgell, 187).

Aahir matí, el senyor Puig i Cadafalch estigué a la presidència rebent nombroses visites.

Ahir tarda es reuni sota la presidència del senyor Puig i Cadafalch, el Consell Permanent de la Mancomunitat.

El dia 20 del corrent, el conseller de la Mancomunitat, senyor Bofill i Mata, donara una conferència al Teatre Principal de Sabadell.

L'acte ha estat organitzat pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria d'aquells ciutats.

Es veu obligat a fer llit, dagut a una lleugera indisposició, el secretari particular del president, don Ramon Cunill.

L'alcalde de Molins de Rei ha visitat al senyor Vallès i Puigals per a significar-li la protesta d'aquell Ajuntament per l'intent de supressió del Cos de Mossos d'Esquadra, exterioritzat en la darrera sessió del Cos Provincial.

Ha complimentat al senyor Puig i Cadafalch, don Santiago Ruisinol.

Avui, el senyor Puig i Cadafalch, en rebre els periodistes, els ha manifestat que no tenia notícies d'interès per a comunicar-los.

La Comissió Provincial ha despatxat

xat els següents assumptes de la Secció de Finances:

Acord interi relatiu al repartiment per àrea i pecúnia confeccionat per al pròxim exercici econòmic, per l'administració de Contribucions en aquesta província.

Idem id, referent al repartiment per urbana format per al pròxim exercici econòmic per l'administració de Contribucions en aquesta província.

Informe del senyor governador sobre el recurs interposat per den Josep Xirinach, contra un acord de l'Ajuntament de Prat de Llobregat, motivat per la imposició de la contribució de millores a una finca del recurrent, situada en aquella població.

Idem id, respecte del recurs d'igual naturalesa que l'anterior, decretat per dona Teresa Serra i Rosell.

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Informe del recursos interposats contra els nomenaments de vocals metges civils de la Comissió Mixta de Recruitament d'aquest any.

Informe en l'expedient relatiu a la suspensió de don Xavier de Riquer en el càrrec de secretari de l'Ajuntament de Castellgalí.

Recurs d'alçada interposat per don Pere Pedro, contra l'acord de l'Ajuntament de Sant Fructuós de Bages, pel qual se'l destitueix del càrrec d'Inspector d'Hygiene i Salut Pública.

A precs d'una comissió de mares de soldats de quota que l'han visitat aquest matí, el senyor President de la Diputació ha adreçat el següent telegrama al President del Consell de ministres i al ministre de la Guerra:

«A petició mares soldats de quota reemplaça de 1921, que serveixen Exèrcit Afrika, havent complert amb excess temps reglamentari servei, elevo consideració V. L., per creure ho atendible, desig armilles següent repatriats lurs fills, junt amb els de 1920, per trobar-se identiques condicions que aquests, demostrar-se amb altres mesures adoptades Govern que circumstàncies extraordinàries que motivaren tramesa dits soldats Exèrcit Afrika han cessat.»

Ha sortit el número 24 del «Butlletí dels Mestres», que conté el següent sumari:

«Errades i malifetes. Pedagogia. Per l'ensenyament de la llengua catalana. La gramàtica catalana d'En Pompeu Fabra, per Alexandre Gall. Vida Escolar. La lluita natural contra els insectes paràsits de les plantes conreades, per Salvador Malquer. Llibres. Revistes. Notícies breus.

Municipi

DE LA REFORMA

Al despatx de l'Alcaldia han estat signades dues escriptures: una relativa a l'alienació d'una parcel·la procedent de la casa núm. 12 del carrer de Basea, i 5 del de Tarongeta, que s'agrega al solar lletre A. illa número 5. Secció primera de la Granvia Layetana, adquirit pel Banc Espanyol de Xile; i l'altra adjudicant a dona Camila Casas el solar lletre A. illa núm. 15 de la Secció segona de l'esmentada via.

Foren respectivament autoritzades pels notaris senyors Recoder i Lapuente.

L'AJUNTAMENT PAGA

S'han assenyalat els dies 19 i 20 del corrent per al pagament de suplement de vida cara als professors que reben llurs sous de l'ajuntament.

TERMINI DE RECTIFICACIÓ DE LES LLISTES D'ELECTORS DE COMPROMISARIS

Dissabte vinent acaba el període de rectificació de la llista de 200 majors contribuents per territorial i industrial que tenen dret al nomenament de compromisaris per a l'elecció de senadors.

La llista està exposada des del dia primer del corrent als baixos de les Cases Consistorials perquè quants

es crequin amb major dret per a figurar-hi, puguin examinar-la i fer l'opportuna reclamació.

VISITA

Ha complimentat al senyor alcalde, per a oferir-se en son nou càrrec, el president de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, recentment elegit, don Carles de Fortuny, acompanyat del secretari de dita entitat senyor Maspons.

MOCIONS DE FOMENT

Davant la Comissió de Foment han estat formulades les següents motions:

Deus senyors Nonell, Cararach i Iglesias: perquè es destinin 1.000 pesetes a l'adquisició i treballs de col·locació de plaques per a retolar els carrers i numeració de les vies que convingui.

Del senyor Batlle Miquelerena: perquè es destinin 2.000 pesetes per a les obres de construcció de la paret de la Plaça

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

L'ESTAT D'EN VILLANUEVA

Madrid, 18, 9 tarda.
El sots-secretari de la Presidència ha manifestat avui que l'estat del senyor Villanueva continuava essent millor.

Aquest matí han celebrat consultes els doctors Jiménez, Ergueta i Hurtado, coincidint en què prossegueix la millora del malalt.

LA JUNTA DE DEFENSA

Des de les deu fins a dos quarts d'una de la tarda ha estat reunidat al ministeri de la Guerra la Junta de Defensa del Regne, sota la presidència del Rei.

DE FOMENT

El senyor Gasset no ha rebut els periodistes per trobar-se conferenciant amb l'alcalde de Madrid, senyor Ruiz Jiménez, sobre certes extremes relacionades amb les subsistències.

El ministre ha estat cridat urgentment pel Rei, per a consultar-lo en la Junta de Defensa del regne.

D'INSTRUCCIO PUBLICA

El senyor Salvadella, en rebre aquest matí els periodistes, els ha pregat que desmentissin les declaracions que li atribueix la premsa professional.

Ha dit que no és partidari de fer declaracions.

Io—ha afegit—decreto, i el decret apareix a la «Gaceta» perquè després enjudic l'opinió.

Preguntat si efectivament realitzaria una immediata reforma en la segona ensenyanza, ha contestat afirmativament.

Precisament les oficines tècniques d'aquest ministeri estan acabant els treballs encaminats a aquesta reforma.

Respecte a la reforma del Consell d'Instrucció Pública ha dit que encara no s'havia ocupat d'aquest assumpte.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:
Referit ordre del ministeri d'Instrucció Pública concedint caràcter oficial al primer congrés nacional d'estudiants, que s'ha de celebrar a Saragossa els dies des del 26 al 28 de l'actual.

De Foment.—Atorgant a don Tomás Montagut i Bosch l'aprofitament de 0'50 litres d'aigua per segon, del torrent Roig per a rentar i fregar la casa de banys de Rivas.

LA CAMPANYA SEPARATISTA DE «A B C»

«A B C», diu:
Cerrant una forma gràfica de sintetitzar el pensament espanyol, van escriure, dirigint-nos als catalans, el dicte: «Hermanos o estrangers».

Creats sincerament que l'opinió exaltada de nombrosos catalans no tenia, ni té, més solida fonament que les mentides difuses en l'ur tenaç propaganda pels professionals del catalanisme i del separatisme, que han fet un ofici profitós i una plataforma política de l'odi a Espanya.

Creiem que encara s'hi és a temps de produir una justa rectificació en la consciència catalana, ja que es pot provar que el poble català se l'està enganyant, i creiem, demés, que en aquesta ciutat poden collaborar-hi intensament els molts milers de catalans que se senten orgullosos d'ésser espanyols.

Per uns i altres escriguerem el dictame «Hermanos o estrangers» que havia concretat aquesta qüestió en termes precisos que posessin fi a les vaguetes, a les indecessions, a les humiliacions, als equívocs, a les duplicitats i falacietes i enganys dels que exploten aquest problema en dany de Catalunya i vergonya d'Espanya.

Es veritat que això no ho escrivim per als que dirigien missatges al Ràtius com el que dirigi a aquest enemic d'Espanya el Comitè Nacional Català.

Reproduïx a continuació aquest missatge i el commenta d'aquesta manera:

No és preferible que els qui s'hi procedeixin deixin d'ésser espanyols de seguida?

No havia d'haver anat Espanya a l'acció marxant en compliment d'un deure internacional; no havia d'existeix, com existeix, una àmplia tolerància perquè tals discutint la política que es seguia al Marroc; no havia d'haver costat tantes vides de germans nostres i seria sempre iniquo.

que un espanyol dirigís aquest missatge miserablament a un enemic d'Espanya.

Aquests dies França emprensa i processa els comunistes que han protestat de la incursió militar a la costa del Mar. Nosaltres no demandem aquest rigor sisquera, però creiem que s'ha de posar un límit a aquestes llibertats, que sap Déu si seran utilitzades amb dinar estranger.

Pròximes les eleccions, cada districte hauria de demanar als diputats que elegissin, que es comprometessin a votar una llei, en la qual es condemna a la pèrdua de la nacionalitat a tot el que de qualsevol manera insulsa Espanya.

Després publica cartes i telegrammes que li dirigixen molts de Barcelona, i altres punts de Catalunya, adheritant-se a la seva campanya.

EN PRIETO A REUS

Ha marxat a Reus el diputat per Bilbao don Indalecio Prieto, amb l'objecte de donar la seva anunciada conferència en un dels centres d'aquella població.

BANQUET A ZACCONI

El Sindicat d'actors organiza per al dilluns pròxim un banquet en honor de Zaconi, al qual hi assistiran, com a invitats, el ministre d'Instrucció Pública, el director de Belles Arts, Maria Guerrero, amb els artistes de més prestigi que es troben a Madrid, possiblement els ambaixadors d'Itàlia i l'Argentina, i els senyors Armiches, Francisco Rodríguez i Cadena, en representació de la Societat d'autors, de l'Associació de la Premsa i de la Federació d'Empresaris d'Espanya, i els senyors Alarcón i Muñoz, presidents, respectivament, del Monestir i del Sindicat d'actors.

NAVEGACIO AERIA

Després d'uns dies de romanira a Madrid ha marxat a París l'aviator anglès Scott.

Ha conferenciat amb el comandant Herrara per a posar-se al corrent dels treballs que es realitzen per a inaugurar aviat una línia de dirigibles des de Sevilla a Buenos Aires.

Creu que serà un èxit i anuncia que aviat, a Anglaterra, s'inaugurara un servei de dirigibles des de Londres a la India, Austràlia i altres possessions.

S'expressa en termes d'optimisme respecte a l'esdevenidor dels dirigibles.

A Madrid es troba també el director de la Companyia de Construccions metàl·liques Cleveland-Bridge, M. David, que ve a negociar la instal·lació a Sevilla dels grans hangars i tallers per a la línia de dirigibles Sevilla-

Buenos Aires.

També s'han rebut propostions d'una empresa anglesa per assegurar els aparells destinats a la travessia de l'Atlàntic.

El projecte del capità Herrera ha despertat gran entusiasme a Buenos Aires.

Quan el Dr. Alvear, actual president de l'Argentina, passà per Vigo, parla amb el capità Oliver, qui li comunica el seu viatge a la capital del Plata, relacionat amb la línia de dirigibles Sevilla-Buenos Aires.

El doctor Alvear digué a l'enginyer espanyol:

—No deixi de visitar-me quan arribi. Estic molt interessat en què aquest projecte es realitzi.

Arribà, en efecte, el senyor Oliver a Buenos Aires i s'encaminà al Palau de la Presidència.

Allí li diqueren que havia de demanar audiència.

Insistí el capità d'enginyers, i advertí de què el Dr. Alvear presidia llavors el Consell de ministres, escriugí al darrere d'una targeta aquestes línies:

«El capità d'enginyers que parla amb V. E. a Vigo li fa present que tindria molt gust en continuar la conversa.»

L'espera no tingueré altre límit que la terminació del Consell.

El president de la República Argentina dispensà una acollida cordialissima al militar espanyol.

Al sortir i davant dels visitants que esperaven abans que el capità Oliver tornés per a ésser rebut, el President, agafà afectuosament per les espatlles el capità reiterant-li que les portes de casa seva estarien sempre obertes per a un espanyol.

ELS SALTS DEL DUERO

Aquest matí han arribat a Madrid comissions de Salamanca i Zamora que vénen a tractar de la important qüestió dels salts del Duero.

El dissabte pròxim seran rebutos pel Rei.

Les obres, que costaran quatre milions de pessetes, revestiran gran importància i aportaran grans beneficis, pujaràs per a subministrar fluid a Portugal i gran part d'Espanya.

En una de les seccions del Congrés es reuniran aquesta tarda els comissionats per primera vegada.

Demà arribarà el bisbe de Zamora i el dissabte els comissionats de León, interessats també en aquest projecte.

NOTES DEL PALAU

Aquest matí els marquesos de Carrisbrooke, germans de la Reina Victòria, han marxat a Anglaterra.

—Avui han dinat al Palau els ducs

de Montpensier, arribats aquest matí a Madrid.

—La Reina dona Victòria ha estat gran part del matí a l'estudi de l'escriptor Benlliure.

SOCIALISTES I COMUNISTES

La minoria socialista de l'Ajuntament de Madrid es troba molt disgustada del canvi polític del senyor García Cortés, i més encara del nombrament de tenent alcalde amb que se l'ha obsequiat de Rei al Ordre.

Una prova d'aquest disgust està en el següent fet:

Es reuní la Comissió de Finances per a començar la tasca dels pressupostos.

Presidi el senyor Ruiz Jiménez per a donar possessió de la presidència de la dita comissió al senyor García Cortés.

L'alcalde va fer un breu discurs i abans que acabés de parlar demana la paraula el senyor Sabotí.

Quan li fou concedida, el regidor socialista planteja una qüestió d'ètica política que afectava a la presidència del senyor García Cortés i en relació amb aquesta a la minoria socialista.

En síntesi, d'qué el senyor Sabotí que el segon tenent d'alcalde del Rei Ordre està disposant d'una acta que és de l'agrupació socialista madrilenya, i com aquest senyor ha utilitzat els vots dels socialistes per acceptar un càrcer com a monarquí, la minoria socialista no pot acceptar la seva presidència i en sa conseqüència no assistirà a les comissions que ell presideixi ni a la sessió, si arriba a presidir-ne cap.

EL PROBLEMA FERROVIARI

Madrid, 18, 5'15 tarda.
La Cambra d'Indústria ha elevat al ministre de Foment el següent escrit:

«Excm. Sr.: Durant aquests últims anys ha constituit ocasió constant d'aquesta Cambra Oficial d'Indústria de la província de Madrid, la solució del problema ferroviari que tan directament i transcendentalment afecta a l'economia nacional.

Constitueix proves d'aquesta preocupació els treballs de la Cambra dedicats a l'estudi de la qüestió i a la defensa dels remesos que creia més adequats.

Abans que tot, hem creut sempre que no calia remeiar transitòriament un mal tan pregon i que amb tanta urgència ve requerint una solució definitiva.

Per això, insistint en els seus coneixuts punts de vista, es dirigeix el pas-

sat mes de novembre a les Corts i al Govern, en sollicitud de què dedicatis atenció preferent a l'arranjamant del nostre règim ferroviari i personeres en el proposat d'aconseguir en l'estapa parlamentària passada l'aprovació definitiva del projecte d'ordenació ferroviària, ja discutit i aprovat pel Senat, sense obstacle d'aquelles modificacions la necessitat de les quals revelés la discussió parlamentària.

A aquesta petició veiem amb satisfacció que es li sumava el vot de gran nombre de Cambres de Comerç i Indústria que en ajut del nostre escrit es dirigien al Govern i al Congrés dels diputats.

Els serà, doncs, permetre afirmar que el desig d'una prompta i completa reforma del nostre règim ferroviari, vigent, constitueix una aspiració sustentada per diversos sectors de l'economia nacional, especialment per aquells que per estar en més contacte directe amb el tràfic senten més de prop els seus efectes.

En els moments actuals ens veiem obligats a insistir en els anteriors punts d'obrir.

Pròximament ha d'aparir el termini pel qual està autoritzat el recàrcer del 15 per 100 de les tarifes, imposat per reial decret de 1918.

El Govern ha de preveure, i serà molt lògic, que en resoldre aquest aspecte parcial que es planteja parcialment, s'aprofite l'oportunitat per afrontar el problema en la totalitat; naturalment, aquesta Cambra s'apressa a manifestar al Govern que la solució basada únicament en una elevació de les tarifes produsiria possible repercutió en l'economia nacional, tan fonamentat afectada en aquests moments de crisi.

De totes maneres, i qualsevol que fos la solució que es pretendrà adoptar, preguem a V. E. que la sotmeti a l'informe del Consell Superior Ferroviari, organisme en el qual estan ponderats els diversos interessos.»

EX-MINISRES BRITANIOS

Madrid, 18, 5'15 tarda.
Algecires. — Els ex-ministres anglesos Chamberlain i Asquith, que vingueren a aquesta població a saludar a Lloyd George, han marxat, el primer a Anglaterra i el segon a Ronda.

L'expresident anglès, Lloyd George, marxa aquesta tarda a Ceuta, a bord del creuer «Reina Blanca».

El divendres anirà a Málaga i Granada, tornant a Algecires en la pròxima setmana, amb l'objecte d'assistir a la festa que en honor seu se celebrarà a la finca dels germans Gómez.

BARCELONA

Vaga a una fàbrica de paper

Els obrers de la fàbrica de paper de la vidua de Quirze Casanova que, des del dilluns fan vaga de braços plagiats, com a protesta per haver estat acomiadat un company, s'han reunit i han acordat presentar peticions, entre elles, el reconeixement del Sindicat d'Arts Gràfiques, readmisió de l'obrer cessant, acompanyat dels jorns dels dies de vaga a que tots els obrers tornin als mateixos llocs que ocupaven abans del conflicte.

La vaga del Metropolità

Els capataços de les obres del Metropolità s'han adherit avui a la vaga per destinar-los, segons han dit, a feines que no són de la seva indústria.

Demà, els vagistes, tindran una reunió a les deu del matí, al Teatre Espanya, en la qual el Comitè donarà compte de l'estat de la vaga.

Ha publicat el comitè un manifest donant compte de l'adhesió dels sindicats de transports, fusta, metallúrgia i construccions, i rebutjant l'estat de cosecs actual.

El manifest aconsella als obrers energia, serenitat i prudència.

Na Engràcia Mullet i Miquel

vidua de don Pere Juncosa Jové

ha mort

havent rebut els Auxilis Espirituals</p

LLETRES I LLIBRES

Poemes

• L'HOME

• FA GIRAVOLTAR L'ESPASA

est matí

de davant la porta de ma casa,

tant casí,

que fa giravoltar l'espasa.

reulant ací allí,

sospita l'encén com una brasa:

no sap quin vei

de fer.

et implora, malicieux, pregunta,

aria que l'empeny,

espasa es revellada i no té punta,

com no té seny.

en el cel que solari lluu

mig de la rossola tota rasa,

me va fer giravoltar l'espasa

contra tots i soi contra ningú.

UN SONET DE BOCCACCIO

Entorn d'una font, en un pradell

belles flors i frondes fragades,

tres angelotes, flurs passades

adorant contant; i s'cadascuna el ball

era sombrat d'un verd ramell

els cabells d'or cenyia, amb ses

foras i dins, dues colors gemades

sièmies, suau, un venticito.

Come a les dues va parlar tot d'una,

mentiu jo: — Veieu! si succeeix

ací vinguts l'ament de cascunes,

ni riu amb cor espantadis?

— Dueren les almes: — Oui fugis,

tu m'era sàvia, amb una tal fortuna.

JOSÉ GARNER.

L'últim record de Mossen Costa i Llobera

un vell costum que la declaració dels il·lustres de Mallorca si feia solemnement el dia 31 de desembre, aniversari de la conquesta de la incorporació indissoluble del Regne ultramari a la Corona peninsular. Enguany ho ha declarat mossen Costa i Llobera. Si mai un mallorquí ho feu, per entusiasmar i unanimitat, aquest és gran lliur, mort de fresc. Pot ben ser que és l'aura popular qui ha fet la seva efígie fins als murs de la Cesa de la Ciutat de Mallorca. Així com els morts de les tombes seculares semblen més morts, els personatges effigies per a l'exemple de generacions a venir, arranquen en el daurat i noble mur, sempre dues vegades. Ombra. Ara si vulguem que es ben mort, tu, el meu Guile, el meu Senyor i el meu mestre: amat per Déu, i consagrat a Sibüena.

Dans que s'escriví del tot i es fàbri esborradissa, vull consignar un record que vinc d'aquella nostra vida i de les hores supremes que viure a son costat. Era a la fi d'aquest agost darrer, i en port de Pollensa, rec que el port de Pollensa és dels bells indrets de la terra. Té un bell horitzó, encís de llum i d'història. Els cims que m'hi al mar són coronats d'estalvi o valles: belles, si són enceres com d'Alberenç, vera torrelle d'or, avifa dins el cel, i forma sobre l'isme; i més belles encara, si són enrunades, com la d'Alella, minada per un llamp del cel. Un dia de segles remota perdura en la memòria d'aquells nobles paratges actual masia de Boquer servia el lloctinent a l'ho del «Bocchor» de Plini. Pollensa és «Pollentia». Roma.

era un capvespre dominical, ple de sol i d'aurat i de pau solemne. L'església es posava, amorós i enganxat, sobre totes i cada una de les seves coses que ens voltaven. El mar, tranquil com un lleó, no tenia a aquella hora aquell èxtasi seràtic que solia en matina, ni aquells pallidessos que varen quasi litúrgic que de gades estaven. L'eratge bufava fresc i mig jorrell víu i les ones es van amb capuzetes de blancor, i nedes de sorra i riuina inhumable. Ell en front torrejava Alcúdia, envoltada de brunes murades caducoses, banyejant amb el cloquer de l'església recent. Alcúdia, com la ciu-

tat de Corint és assentada sobre dues mares, dividides per la serrallada de la Victoria. I lo, tot saturat d'Horaci que en una vella edifici folrada de pergamí color de peix torrat, i feta el segle divuit a Mantua Carpetanorum, (per Mantua de la Carpetania donen entenent els classicitzants, la vila de l'Os i de l'Arbós, o sigui Madrid); jo, dic, tot saturat d'Horaci, que havia portat amb mi, vaig dir-li, signant amb el dit tot el panorama anegat en calma i beatitud, i aquella Alcúdia bismarina, fatigada d'història; aquells versos amb que comença l'ode a Munatius Plancus:

Altres alabarán la clara Roda o Mitilene alabarán, o Efeso o les murades de Corint que regna damunt de dues mares...
Els, sonrient, assentia a la clàssica evocació...

Era d'Alcúdia, on passava una part de l'estiu, que era vingut a Pollensa, per un afer del seu ministeri sagrat, que no rebutjava mai les troncs humils ni els auditoris de la ruralia. Als mariners pollencins els havia parlat aquell matí amb nobles paraules entenedores, de sos companys del mar de Gàl·lia, evangelitzats per Jesús, i havia retrat una semblança topogràfica de la badia pollencina amb el lloc de Generat. I en la mateixa hora en que era vingut, havia de tornar-se'n aquella mateixa tarda. El migjornell, de viu que era, mentre tant s'era tornat més juguinal, i les ones s'encresaven més i feien més folosa frissa. I com fos, que algu insinuava que el passatge amb aquella petita barca, amb aquell estropeig massa alt de punt, seria difícil i tai vedada perillós, jo entara vaig dir: — Per mossen Costa, rai! Ell és un strani.

Torna a sonriure a l'alzarc subtít, i l'evocació d'aquell ambi mitic, llançat al mar i salvat sobre l'esquena dels dels uns reials, cars a les sirenes. I després d'haver-me fet prometre que aquella mateixa setmana, la darrera del seu estiuig, jo l'aniria a veure a l'Alcúdia, s'embarcà i es feu petit, petit. Fins a assent invisible en mig de l'allegre esval del blanca bellugadís onta. No se quina cosa m'ho destronà de complir la promesa, ja no l'he tornat a veure mai més.

Quan torní l'estiu, si Déu ho vol

si que et vindrà a veure, o poeta de la doble majestat del sacerdot i del patrici; mes, serà a la tomba ancestral, on el teu noble cos es dissol, mesclant-se a la pols romana de Pollentia!

LLORENÇ RIBER

Els llibres immidents

DE TOT VENT

PROSES DELS CAMINS DE LA VIDA

La generositat del nostre amic mossen Lluís G. PLA fa que poguem donar en «Lletres i Llibres, una semanera primavera del seu llibre inedit «De tot pento d'auatori immediata». Mossen PLA, restablert d'una llarga crisi de saut, repren amb aquest llibre, dolc i fi, la seua carrera literaria assenyalada. Tots els seus amics se'n gofaran amb nosaltres. — N. de la D.

El més granat dels meus dies de convalescent passat a la vila de Sant Pere Pescador, aren els capellars. En les llargues vesprades de l'hivern a ciutat engara om fa bo de recordar aquelles estones!

Era pel mes d'agost. Diran el que voldran els que estableixen que l'estiu és el millor del temps! A mi que em dongoia un temps de primavera temperada, o les dolços fines i exquises de la tardor puntejada d'or i sembradora de galanes en cel i en terra; l'estiu per qui el vulgu... Només me n'ha agrat, de totes les seves coses, aquells capellars que encara trobo en enyor!

L'estiu! Si els dies són llargs, l'avvertement també s'allarga; i hom encara que no vulgui ven perdut el guany de les jornades, sepultat en el fons de la calor, entre colins de suor i de galvana, i nuvolos de mosques brunzenys i empipadores, que saben primer que vocalites, el gust de les vostres menyes!

Inclou m'arribaria a quedar amb l'hivern — si me n'asseguessein, però, la quotidiana caricia del sol — ans que rendir les meves preferències — que no sento — als dies rutllants de

l'imperi de Febus, més propiament batiat pels impòndentes autèntics, amb el cognom castic de «matamossos».

... Jaquint de banda les digressions que us podrien resultar tant empipadoras com a mi m'ho resulta l'estiu, deixeu que us expliqui aquella capellars, veritablement deliciosos, que ambullen, amb traces singulars, els meus dies de convalescent exiliat a la vila.

Ja us he dit que era pel mes d'agost. Després de les calades de sol que afeixugaven els dies d'aquella mesada, bon començava d'albirar, de poc en poc, el pulp esponjos dels subtils de l'aire de mar que venia terra endins a elevar-ho tot.

S'obrava llavors en la nostra vida, com un oculari... Tot era començava a sembrar més amable, per gràcia d'aquell alejoridor dels homes i les coses.

Els geranis i les «santes tereses» de la galeria retornaven de color i el canari es posava a fer escales amb una mena d'esboçarrament d'infant.

S'obrava llavors en la nostra vida, com un oculari... Tot era començava a sembrar més amable, per gràcia d'aquell alejoridor dels homes i les coses.

Els geranis i les «santes tereses» de la galeria retornaven de color i el canari es posava a fer escales amb una mena d'esboçarrament d'infant.

S'obrava llavors en la nostra vida, com un oculari... Tot era començava a sembrar més amable, per gràcia d'aquell alejoridor dels homes i les coses.

Devers les cinc hores de la tarda, començaven a monar els joves tamarius de les terres del costat de mar aleshores florits de la més gracieosa manera! el sol parava d'executar la seva «justícia inexorable», desbandat — com un tirà del seu sol — del cimeral del cel — blau com una turquesa — i decantant-se, de vallencs, cap als serrats de Ventalló i de Tort, turmentats d'oliveres sofreint, i esperant-se — com les gallines — l'hora propícia d'anar-se'n a poc...

En l'ull immens del cel, nebaixat de la color de la conesa solar, es fixava la pupilla sedent de Vespa... A poc a poc, l'esguard llunyan d'altres estrelles amb el reflex penat del vidre volador.

Arribava la bona hora!

La nit també s'extremava inconscient. El groc de les cases s'asseava tornant blanc i els taulets perdien la rubor de la solejada. Es dibuixaven els catres i les petites penombres i la molta dels ràfecs s'ebadiava al petó esponxalici de la marinada de la tarda.

La gent sortia als portals amb parleria desvetllada i els nolis s'empaixaven a crits i rialles, joguinejant.

Sumbiava que aquell poble, deshabitat fins a aquella hora, s'euvalia tot d'una, d'una gent contenta. Les dones començaven «ralls», com per les tardes del diumenge; qualque noia començava els seus cantos d'embornada dintre les cambres de casa, fainent les llugues traient els seus pollets a la pastura, pasaven homes amb coves d'escerda calenta damunt l'espoli: els bailets corrien, manducant la berenca, a empaitar-se pels carrers, tot prant un aire de vida i de serena exaltació que durant el dia havia dormit tota les denses cortines del sol i la calor més aplanadora.

I no eren aquestes encara les millors gràcies de l'ora!

Era quasi d'esperar-se unes estones més, per a copiar tot el rajol de les més granades de la tarda: per a delitar-se amb el present de les evocacions que naixien tan abundoses com els pinyons a la pinya.

Abocat al balcó dels l'extesa, amb la vista surant en el mar dels somnis, jo m'hi passava llargues estones, absort al cansament. Totes les gràcies passaven soia del meu balcó en una processó aspatiada, intermitent.

De primer, l'estiu dels compatriots tornant dels tres. Homés d'estampa valenta, de carns nuades com la fusió del foc, tots amb el pitzell encès de la barretina. Amb el pit espatllat, per a delitar-se més i millor amb les passigolles de la marinada...

Doncs d'una certa de les ofrenes del camp i amb les sobreixides dels pa de les berenes i amb la udra exaurida de l'ampolla del vi de la terra...

Totes les flaires del camp ascendien fins a mi en passar els sois del balconet de l'extesa...

Més rassagats, pel diàleg de l'emo, passaven les parelles.

Els com uns rouris: elles com la fragilitat enredadera que cerca d'enrotllar el bon arbre...

El seu pas era pausat, com en les recances del comiat arribant a vila. Quantes vegades l'esguard lluent de les donzelles em va sembrar el brill d'una estrella arran del camí...

A l'entorn retrovenien les ramades. Un tou de boira de pols les assenyalava d'enllà, enlla...

Entraven a vila amb un aterratge dels dels dels anys. El pilar dels anyells feia com un dringlego de cristalls menuts dintre els flancs serenissims de la tarda.

Els ramaders, al mig dels focats, amb qualche xicot esgalabat a l'espatlla, evocaven el Bon pastor de la santa paràbola.

Els de la ramada d'En Xarlet, la més grossa de la vila, entraven tots darrera les petjades de les besties, projectant les ombres llures en la claror propicia del llustre. L'ombra somniada dels patriarques de la Llei antiga. N'hi havia un, el més vell de la colla, que no el sabré oblidat mai més; era alt com un pi, amb una cara llaurada com a colps de fals, la entrat en anys: amb una espessor de herbes silvestres que acabaven d'esblanqueix les polsagues que alçava la ramada. Mai m'hi vaig poder imaginar d'altre manera que la d'un pare Abraham, redívol...

I encara no són dites totes les gràcies del cap-vespre a la vila!

Manca evocar el retorn de les oques de fines esquillades blancors, entrat a pas menut pels camins de la marxa, amb unisse teclat. El retorn dels carres curvats de rossencs ososos flairets... El pas dels bons, endormits i remugaires, portant riells de lluna en la corna branyida de llurs banyes i esparciat al seu pas, amb les puntes, el llençol de les primeres ombres...

La cloenda la feien sempre les més endolades i de passa fina, junyides als carros de labor. Cadascuna alçava el blaf blanquinós per a remullar, bon punt entrat a la vila, pel vestige del passatge abundant...

Totes les veus i tots els crits s'americanaven, dispersos, en un acord d'alegría i d'optimisme.

Jo sentia un sorgent de benestar dintre el meu cor i unes triances i turbillons de grat.

Sumbiava que aquell poble, deshabitat fins a aquella hora, s'euvalia tot d'una, d'una gent contenta. Les dones començaven «ralls», com per les tardes del diumenge; qualque noia començava els seus cantos d'embornada dintre les cambres de casa, fainent les llugues traient els seus pollets a la pastura, pasaven homes amb coves d'escerda calenta damunt l'espoli: els bailets corrien, manducant la berenca, a empaitar-se pels carrers, tot prant un aire de vida i de serena exaltació que durant el dia havia dormit tota les denses cortines del sol i la calor més aplanadora.

Quiques hores més clares les meves!

Mn. LLUÍS G. PLA

COMENTARIS

SOBRE EL «LLIBRE DE JOB», DE FRANCESC PUJOLS

Per efecte qui sap si d'una llei d'afinitat electiva, en aquesta pàgina literària, surten acoblats, setmanes ha, dos nous de poesia, rent l'festidi de l'osset de l'altre. Carles Riba i Francesc Pujols, que són aquests dos noms, serien justament els que jo vitaria a qui em demanes dos casos propiament d'estil, i dels més significatius dins la literatura d'aquí i d'ara. Riba, en l'obra original de po

reixen de les adquisicions del seu estil, que ja hem designat com una realitat grossa dins les nostres Lletres d'avui, i desmereixen també del seu enginy en tants ordres evident, aquell dia, la seva obra no hi perdrà res i hi guanyara alguna cosa de la qual els geus de l'harmonia faran festa en els seus palauas resplendent.

PURGATORI INTEL-LECTUAL

L'US D'UNA PARAULA I DE LES DEL SEU GRUP. — Fa pocs mesos, en un article plè de temperament, d'un filosof i home de lletres català, sortia el terme «en pareceria», usat com equivalent de: en apariència. D'altres han fallit en una inexactitud d'interpretació per l'estil, tocant a aquest mot «pareceria» i els del seu grup.

Perremiscència de lectures clàssiques, ara no podrà precisar quines, i un intiu sanit que així ho abona, coneix que «pareceria» és un vocable que comporta significat d'intenció o velleitat d'exhibició. Es a dir, que no significa pas la pura presència o el semblant, ni tan sols bona presència; sinó que significa exhibició d'aquesta bona presència, o d'un prestigi personal.

Potser hi trobaríem equivalència en el mot francès «paradé»; i en català mateix, encara que un matís més enllà, jenim una paraula que s'hi acosta en «fàtenderia».

Dins un ordre idèntic tractariem la paraula de la mateixa família que indica l'accio, i la que indica el subjecte actiu de la pareceria: «Parecer», i «parecer». I per això també discrepem de l'autor d'un vocabulari català, ja d'algunes dècades enrera, qui posava: «Parencser» (sic) ben paregut, i del d'un diccionari de butxaca publicat fa mesos, qui reincideix, posant: «Perencer: bien parecido. No: ben aparegut, o «presentos», com diuen en alguna contrada, té un significat passiu que no és pas el de «parecer», que per mi tradueix l'intiu moviment del subjecte que si fa goig o té un prestigi personal també s'ho pensa, i en presumeix; i és el correlatiu de «pareceria», que tradueix la idea d'aquesta presumpció.

Encara, podriem tolerar, per a significar purament l'apariència o el semblant, sense intenció exhibitoria, el mot «parença». I potser el mot «parencs» (que té un no sé què de menys actiu que «parecer»), per a adjetivar aquesta bona presència sense intenció presumida. Així, potser hauria estat, encara que d'un regust arcaic, acceptable, que l'autor de l'article esmentat al començament, hagués posat «en parença» significant en apariència. De cap manera «en parencies». L'anglès literari sí que té el substantiu «show» que, segons l'acompanyament d'altres paraules que porta, o lloc que ocupa, pot significar adés la passiva aparença, el semblant, adés la presumpció, l'exhibició. En català no és pas aquest el cas.

La mateixa equivocació em penso veure en el docle autor d'un Diccionari català-alemany, quan tradueix «parecer» per «anscheinlich». El conèixerem que jo pugui tenir del geni de la llengua alemanya em deixa a creure que «anscheinlich» no implica activa velleitat d'exhibició. I per això la paraula «parecer» no hi correspon.

Sotmeto, no-recomenys, aquestes meves suggestions als doctes filòlegs de l'institut d'E. C. la conformitat o el consell dels quals no farien sinó dur a aquest Purgatori, on jo no deixo d'expiar quan s'escaigut, el lenitiu il·lustre del diàleg que és un dret, i a l'ensembla un benfactor exercici, de les conciències.

JOSEP LLEONART

Vida religiosa

Avui: La Catedral de Sant Pere a Roma; i Santa Prisca, verge. — Demà: Sants Miquel, Juli, Sadurní i Sant Joan.

Quaranta hores: Demà, a l'església de Nostra Dona dels Dolors. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

La missa de demà: Sants Miquel i els companys màrtirs, color vermell.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona del Roser, a Sant Cugat, o a Montsià. Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Lluís Gonçaga. — Demà, Torn de Sant Ignasi de Loyola (a la parroquia de Sant Martí).

Vestides en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Santa Gertrudis i Santa Brígida, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Sant Josep, a la mateixa capella.

Església del Bonsuccés. — Avui, diernes, a les sis de la tarda, la Congregació de Senyores de la Bona Mort practicarà els seus espirituals exercicis amb Exposició de S. D. M. i sermó pel Rnd. D. Manuel Toldrà, prevere, sobre el següent punt: «Non perdut.

Obituari

FUNERALS

En Ramir Casals i Vendrell. Mori el 27 del darrer desembre. Dissabte, a dos quarts d'onze, a l'església de la Casa de Caritat.

Na Madrona Matné i Gomis. Mori el 12 del darrer desembre. Demà, de deu a dotze, misses a la capella del Centre Obrer de la Sagrada Família.

Na Dolores Oliveras i Boneu, vídua de Serra. Mori el 19 del darrer desembre. Demà, de deu a dos quarts de dotze, misses a la capella del S. S. de la Catedral.

En Vicens Maria Triadó i Constantí. Dega del Col·legi de Rectors de Barcelona i Rector de Sant Antoni Abat i de Nossa Senyora dels Àngels. Demà, a les deu, als Àngels.

En Domènec Valeri i Alònia, Pare, Superior dels sacerdots de la Missió de Sant Vicenç de Paül de la Casa Central de Barcelona. Demà, a les vuit, a l'església de Sant Vicenç de Paül.

Na Francisca Gurgui i Baguiol, vídua d'En Joaquim Aldrufeu. Demà, a les nou, a la parròquia de Sant Joan de Vilassar.

Na Maria Teresa Asensio García-Tornel. Mori el 4 del corrent. Demà, de deu a dotze, misses als Domènics.

Na Rosa Vicens i Montaner, vídua d'En Joan Baró i Ciurilla. Mori el 7 del corrent. Demà, a les deu, als Domènics.

Na Julia Faralt i Barpaguel. Mori el 18 del darrer desembre. Demà, de set a dotze, misses al Reial Monestir de Benedictines de Sant Antoni i Santa Clara.

En Josep Ventolrà i Auguet. Mori el 30 del darrer desembre. Demà, de deu a dotze, misses a la Casa de Caritat.

En Lluís Aleixà i Nogués. Mori el 6 de l'actual. Demà, a dos quarts d'onze, a la Concepció.

En Josep Comas i Santaló. Mori el 5 del corrent. Demà, a dos quarts d'onze, a Sant Jaume.

En Lluís de Travy i de Codol. Mori el 13 del darrer corrent. Demà, a la Mercè.

En Lluís Mora i Granada. Mori el 18 de desembre darrer. Demà, de deu a dotze, misses a Sant Miquel del Port.

En Joan Manresa i Martorell. Demà, a la parròquia d'Arenys de Mar.

Na Concepció Mercadé i Roca, vídua d'En Josep Sabadell i Giol. Demà, a dos quarts d'onze, a Pompeia.

ANIVERSARIS

Na Clotilde Illa i Anguer. Mori el 23 de gener de 1921. Demà, misses a Sant Francesc de Paula.

Na Lluïsa Riba i Bernial, vídua d'En Josep Toscas. Mori el 19 de gener de 1922. Demà, a les deu, a Santa Maria de Sants.

Na Manuela Gremzner i Xipell, vídua en primeres noces d'En Manuel Cruzat i en segones d'En Frederic Couzato. Mori el primer de gener de 1922. Demà, a dos quarts d'onze, als Josepets.

En Manuel Cruzat i Lanzacot. Mori el 14 de desembre de 1921. Demà, a dos quarts d'onze, a Sant Josep, de Gràcia.

PARTICIPACIONS DE DEFUNTS

La nena Carme Font i Adem. Enterada aquest matí.

En Carles Simon i Crehuet. Enterat aquest matí al Cementiri de Sant Gervasi.

Na Emilia Irizar i Aramburu, vídua de l'Antoni Egú. Enterada aquest matí.

N'Antoni Ricart i Fargas. Enterat a Vich.

En Ricard Duran i Ferrando. Enterat aquesta tarda al Cementiri Nou.

Na Josepa Agulló i Vigatá, vídua d'En Martí Casadó. Enterada aquest matí.

Na Maria Dolsa i Oliveras. Enterada aquest matí.

En Francesc Castells i Canalias, vídu de Na Paulina Vidal i Carreras. Enterat aquesta tarda.

El nen Josep Farriols i Fernandez. Enterat aquest matí al Cementiri Nou.

Bisbat

— El dia 10 del vinent febrer, començarà al Convent de Maria Reparadora, una tarda d'exercicis espirituals, dedicada a les directores i mestresses dels Centres docents.

— El dissabte d'aquesta setmana celebrarà la seva junta general reglamentària, la Germanada valenciana de Nuestra Dona dels Desemparats.

— Es troba greument malalt el canonge de Girona, doctor don Joaquim Gou i Sola.

— Ha estat nomenat membre del Consistori dels Jocs Florals de Lleida, mossèn Angel Garriga i Boixer.

— Ha estat a Sitges el mestre general de l'Orde de la Merce, P. Innocenci López i Santamaría.

— Per tal de passar la visita canònica a la V. O. T. de St. Francesc, ha estat a Lleida el R. P. Fra Joaquim Calper, franciscà, president de la Residència de Berga.

— A la Catedral de Lleida s'hi ha celebrat un ofici de «Requiem», en sufragi del qui fou bisbe d'aquella diòcesi, doctor Ruano, amb motiu del novè aniversari de la seva mort.

— A la Tinència parroquial de Vallcarca s'hi ha fundat la Conferència de Senyors de Sant Vicenç de Paül.

— Havem rebut els darrers números del setmanari catòlic de Sabadell, «Jovenut».

— Es troba malalt de gravetat el beneficiari de Sant Felip de Sabadell, mossèn Ignasi Fontdevila.

— Ha estat viatjat.

— S'ha constituit a Vich la Comissió encarregada d'organitzar els actes amb que se celebrarà el centenari de la mort del qui va ésser bisbe d'aquella diòcesi, doctor don Ramon Strachan.

— Demà, divendres, a l'església dels Paüls, s'hi celebraran solemnes funerals en sufragi del superior P. Valentí, qui va morir fa uns quants dies.

— Han estat nomenats vicaris de la Catedral de Girona, don Ramon Comas, i de Blanes, el doctor don Lluís Blanch.

— A Tortosa s'hi ha hagut renovació de Junta en la Societat de Sufragis i Enterraments de Sacerdots, essent elegit president don Joan Llido; secretari, don Joan Ferreras, i administrador, don Teodor Abril.

— Ha estat nomenat econòm d'Alcudia de Véo don Enric Martí.

— Ha obtingut la capellania de xanxo de l'ex-col·legiata de Castelló d'Empúries, don Albert Tigre.

— Es troba malalt de gravetat el capella de la diòcesi de Girona, don Martirià Tassafa.

— Demà passat dissabte es farà a Sant Andreu la festa de Sant Sebastià, predicant-hi mosèn Josep Cardona.

La Festa de Sant Antoni

ELS TRES TOMBS

Amb molta major animació que en anys anteriors es celebra per diferents gremis la festa tradicional de Sant Antoni Abat.

Foren diversos les cavalcades totes molt vistoses, que s'organitzaren i recorregueren els principals carrers de la ciutat, visitant a les autoritats i a molts particulars afectes a cada un dels gremis que celebraven la festa.

En l'església de Sant Antoni de Pares Escolapis es celebra un solemne Ofici a honor del Sant, al qual hi assistiren molts feligresos i el tinent d'alcalde del districte senyor Vilaseca en representació de la autoritat municipal.

Junt a la porta del Col·legi, recaient a la plaça de Sant Antoni, s'aixecà un senzill altar davant el qual desfilà durant tot el matí i primera hora de la tarda cavalleries guarnides unes amb verdader luxe i altres amb senzillesa que han rebut la benedicció.

Aquesta cerimònia fou presenciat per nombrosíssim públic estacionat en moltes ocasions les cavalleries que esperaven torn arribaven per la tarda i altres vehicles.

Després i per ésser continua la desfilada fins a l'extrem de en moltes ocasions les cavalleries que esperaven torn arribaven per la tarda i altres vehicles.

El dia 10 del vinent febrer, començarà al Convent de Maria Reparadora, una tarda d'exercicis espirituals, dedicada a les directores i mestresses dels Centres docents.

en la benedicció els Pares Joaquim Tous, Joaquim Renom, Pere Colomer, Lluís Bou, Josep Maria Cita i Joan Dalmau.

El Foment d'Obres Construccions presenta un camió adornat amb molt gust, figurant un temple en el qual es veia la imatge del Sant del dia.

La casa Damm organitzà una cavalcada precedida d'una banda de trompetes de cavalleria, formada per alguns genets i tres vehicles, un dels quals simulava una enorme cuba de cervesa.

Molt vistosa ha estat també la cavalcada organitzada per la germanada de potrons carreteros en les quals que En Ciprià Calvet te el carrer de Manso, formada per alguns genets quals caualls anaven guarnits amb molt luxe, dues bandes de música, dos abanderats que eren don Josep Bonet i don Josep Tomàs i dos breus i una jardineria.

Aquesta comitiva, després de passar per l'església de Sant Antoni, visità a les primeres autoritats.

La cavalcada dels «Tres Tombs» dels cotxers del Montepio de Sant Antoni Abat s'ha organitzat a primera hora del matí en el carrer de Ballén, número 124, domicili de l'abanderat.

Formaven la cavalcada trompetes d'artilleria, a les quals seguia el capità davant de l'abanderat N'Ernest Gili amb els cordonistes En Josep Maria Josa i N'Antoni Bosch.

El total de genets era de 22 i darrera, en un autobús descobert hi anava una banda militar.

La comitiva ha visitat a les autoritats, emprant en això tot el matí, mentre la junta directiva presidida pel president En Francesc Mari i la majoria de les famílies dels socis han assistit al solemne Ofici celebrat en l'església de la Casa de Caritat pel P. Piñs d'Igualada, caputxí.

Després de la una de la tarda acudi la cavalcada a la Casa de Caritat on la benet el capella En Gumersind Puig, recorregut després tots els pats d'aquell establiment.

A la tarda es celebren banquets de confraternitat pels diversos gremis i a la nit tingueren lloc diversos balls.

Les festes de l'Associació de Tocinaires i les de Sarrià foren brillantissimes.

Diumenge vinent, a les sis de la tarda, donarà a la sala d'actes de la Cooperativa de Periodistes per a la Construcció de Cases Barates, una important conferència sobre l'obra de les cases barates a la villa, el regidor d'aquest Ajuntament don Joaquim M. de Nadal, qui a representació del Municipi visita la dita associació amb motiu del Congrés de cases barates que allí havia de tenir lloc.

Al dit acte poden assistir quantes persones i entitats s'interessin per l'obra social de l'habitació barata.

Aquest matí, una comissió de la Cooperativa de Periodistes per a la construcció de cases barates, formada per consellers senyors Xavier Gambús, Ferrer Bittini, Flos i Fasant, Costa i Déu, Serenana, Claper i Sagrera, han estat a saludar el governador civil,

LES TERRES CATALANES

SABADELL | VALENCIA | GIRONA

PERPINYA | TARRAGONA

El Pòmell de Juventut «Clavells de Primavera» amb són Conseller mossèn Cardona, anaren el divendres, a la església de Sant Jordi a pregat davant els altars de Sant Jordi i Sant Miquel Oriol, per la salut del seu preceptor En Joaquim Arimon Sanmiquel. A l'acosa del malalt anà després una comissió del mateix pòmell a comunicar-se a la família.

Llibre d'amor

Ha sortit, extraordinàriament ben suau, de la impremta d'En Joan Salleres, el darrer llibre del poeta Joan Amat, el qual és titulat «Llibre d'amor».

Aquest volum conté pocs poemes, però tots ells excel·lidors, formant un conjunt d'unes 60 pàgines, i venent-se al peu de tres pessetes en totes les bones llibreries d'aquesta ciutat.

La festa de la Candelera

Nom diu que el vinent dia de la Candelera hi haurà una bella feta a la casa de Caritat d'aquesta ciutat, programada ben gentilment.

A més de cançons, interpretant-ne un programa ben gentil elements de l'Orfeó Gracienc, de Barcelona.

Aquesta festa serà en commemoració del pessebre que hi ha instal·lat en aquella casa de beneficència, i que serà clausurat en aquella diada.

Exposició daurada Bassa Ribera

Ens plau moltíssim parlar avui d'aquest alumne de l'Escola dels Belles Oficis, que acaba d'exposar a l'Acadèmia de Belles Arts una bona col·lecció de pintures i escultures.

Creiem que En Bassa és ja una valor consistent, i que porta molt belles coses a dintre per a dir-nos. Es per això que provarem de fer una mica de crítica de les seves coses. Començant per les pintures, podem fer-ne grups ben definits, que corresponen a altres tantes excursions de l'autor a Prats de Rei, a Organà i al Montseny; demés, alguns bodegues i uns bells jardins de Barcelona.

Primer els estudis fets a Prats de Rei — un dels quals li fou premiat amb el premi de la Mancomunitat, en la passada Exposició de l'Associació Catalana d'Estudiants — i els jardins. En Bassa, en aquestes pintures va perfectament ben orientat; una molt discreta i fina coloració, plenes d'aire. En les altres no es degrada tant; no és tan sobri ni tan de bon tres. No volem pas dir això que no hi hagin encerts, perquè hi han coses molt ben resoltas sobretot en els del Montseny, però no troben a faltar aquella unitat, aquella finor que caracteritza les nostres Prais de Rei. Potser en aquestes mateixes la paleta sigui més rica, però qui tenir present que la sobrietat és essencial en tota obra perfecta.

La escultura En Bassa exposa quinze obres, en dues de les quals, sobre tot fruit dels estudis fets a l'Escola, ens ensenyà el domini que posseeix de la tècnica d'aquest art i la mida que li inspira. Vegi's, sinó, el criteri de nota; tot ell estilitzat amb una gràcia que enamora, net, sense rebuscament, amb uns ulls que ens miren com estranyats de què us emphereu. I que direm del relleu en pasta? — l'obra millor que hem vist d'en Bassa — que ens revela totes les possibilitats de l'artista? Quina harmonia de línies i quina justesa de volums. Amb aquesta obra es manifesta un veritable treballador consistent. Cap detall hi és negligit. No hi ha un cop de mà implicant. Tot és madurat.

Verés que mai no ens hauríem pogut de contemplar aquella cabra, la seva peculiar rialleta iròrica i més inexpressius i aquell cabrit goig, amb una expressió rara de moments continguts. Amb aquesta obra En Bassa dóna als nostres artistes una bella llínia, estètica i de personalitat, i ens diu com ha aprofitat els cursos de l'Escola. Cal fer notar que totes les facultats del nostre art, la d'estilització. En el relleu hi trobem estilitzats d'una manera sumptuosa; creiem que no es pot fer més.

segueix per aquest camí sense nociencies i amb pas mesurat. En aquesta arribarà a ésser un dels artistes equilibrats del nostre Renaixement. — R. M.

(Conferència de les 9:45 de la nit)

La confraria de Sant Jordi

Diumenge vinent, a les dotze del matí es reunirà la Confraria esmenada per tal de fer la renovació reglamentària de la Junta Directiva.

El Santí de l'Onyar

Aquesta societat integrada per elements artístics i culturals, organitzada per a les Pasques propinyenes, una interessant exposició de pintures.

L'avantjutjici contra el jutge de La Bisbal

Diumenge propiament serà a Girona l'ex-fiscal del Tribunal Suprem, per informar davant la Sala d'aquesta Audiència, apuntant l'admissió de la querella en la vista d'avantjutjici contra el jutge de primera instància de La Bisbal.

El senyor Maluquer vindrà acompañat de la Junta Permanente de la Unió Jurídica Catalana i altres dirigents lletrats de Barcelona.

Altres noves

A la masia «Bufadó vell», del terme municipal d'Olot, s'ha calat foc en tres gallers propietat de dos veïns d'aquella ciutat.

Les pèrdues es calculen en 600 pessetes.

— Comuniquen d'Amer que han estat detinguts Patrici Font Carrera, Jaume Collell i Maria Font, acusats d'haver destruït una barraca propietat de Josep Pujades, i haver sotret diferents objectes que hi havia dins la barraça.

— La guardia municipal d'aquesta ciutat ha detingut un individu anomenat Joan Giménez Sáez que es dedicava a demanar almoines pels pí-sos en forma massa exigent.

— Així passada, dintre una de les dependències de la Casa Consistorial, s'ha reunit el sometent de Girona, al qual fou presentat el nou caporal del cos En Ramon de Berenguer i de Llobet, el qual anà, després, a saludar l'alcalde.

• * *

— Els senyors hereus del distingit historiador valencià En Lluís Maria Minguet Albors, que morí en aquesta ciutat l'onze d'octubre d'últim, han fet al nostre Centre de Cultura un donatiu força interessant, consistent en la col·lecció manuscrita de les obres del final, totes escrites en llengua castellana.

Per virtut, doncs, d'aquest donatiu passen ara a la biblioteca complementària de l'esmentat Centre els següents volums: «Memorias para escribir la historia política contemporánea de Valencia», «Estudio legal y crítico de España», «Historia de Valencia, época árabe, reino musulmán independiente», «Situación directos del reino de Valencia», «San Vicente de la Roqueta», «El general Espartero: su personalidad militar y política», «El cristianismo y su propagación», «Conventos de Valencia», «La festividad del Corpus en Valencia», «Pueblos anexionados a Valencia», «Lugartenientes generales del reino de Valencia», «El valle de Chelva», «Casas de la Escopetería, de las Armas y Ciudadela», «La Orden de Montesa y de San Jorge», «El palacio del Real de Valencia», «Pacificación de Aragón y de Valencia: 1834 y 1840» y «El excepcional señor don Francisco Javier de Elio y Olándri, capitán general de las provincias de Valencia y Murcia».

• * *

— Del donatiu també forma part un retrat a l'oli del que fou consciencios investigador, senyor Minguet.

• * *

— Encara que la notícia no és oficial, es diu que la concentració liberal obsequia a València amb el nombrament de batlle de reial ordre a favor d'En Juit Romero, cap de la minoria aliana del nostre Ajuntament.

El Govern, per la tardança, es veu que tenia ajornat aquest assumpte, però fa pocs dies, el cap del partit conservador, En Carles Hernández Lazaró, feu saber que el batlle senyor Albors estava decidit a abandonar l'Alcaldia, nomenant-li o li nomenaran successor. Aquestes declaracions han determinat la provisió de l'Alcaldia, plet que ha solucionat, imposant-se, el senyor Alba.

• * *

— El dia 15 del corrent sortí l'excepcionari de Cap d'Any de la fulla agrària valencianista «El Crit de la Muntanya», que amb tant d'entusiasme patriòtic dirigeix el jove propagandista En Vicens Tomás Martí.

Inseríen originals d'interès, tals com l'actuació valencianista del darrer any, breus síntesis dels nacionalismes ibèrics i estrangers, articles de l'esmentat senyor Tomás Martí, d'En Gaietà Huguet i En Carles Salvador, comentari sobre les notes d'actualitat al camp del valencianisme, etc.

• * *

— El dia 15 del corrent sortí l'excepcionari de Cap d'Any de la fulla agrària valencianista «El Crit de la Muntanya», que amb tant d'entusiasme patriòtic dirigeix el jove propagandista En Vicens Tomás Martí.

E. M. F.

València, 17 de gener de 1923.

PERPINYA | TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

La festa de Sant Antoni

Avui, amb motiu de la diada de Sant Antoni, s'han fet en aquella ciutat els tres tombes tradicionals. Hi concorren més de 100 cavallers i algunes carros i carretelles molt ben guarnides.

A l'església de Sant Llorenç s'han celebrat solemnement les festes de costum.

Un dels xics que es dedicaven a engregar pluies al pas dels animals durant la festa dels tres tombes, ha tingut la sorpresa que n'hi esclatés una a la mà, trencant-hi dos dits i produint-hi altres contusions.

Mort per un tren

Abans d'ahir l'expres de València, quan era prop l'estació de Santa Bàrbara, agafà el vel d'questa població Antoni Arasa Mauri, de 62 anys, qui va quedar mort a l'acte.

No es pot dir si es tracta d'un accident desgraciat o d'un suïcidi.

L'estalvi

Del dia 2 al 8 de l'actual van ingressar a la Caixa Postal d'Estarvis 7.098 pessetes, i en foren retornades 2.473.

Contra la pornografia

El governador civil ha ordenat a la policia una visita d'inspecció als llocs de venda de periòdics, perquè reculli tota publicació pornogràfica que hi trobi.

Altres noves

Aquesta tarda ha estat enterrat En Domènec Sanclemente, pare del sacerdot del mateix nom, beneficiat d'aquesta catedral.

— Es mort el conegut industrial En Josep Vidal, ferit dies enrera per un cunyat seu a tres de revòlver.

Conferències sobre la liturgia

La Lliga Espiritual de Nuestra Señora de Montserrat, parroquia de Sant Gervasi, ha organitzat per la vinent setmana quatre conferències sobre la liturgia, dues de les quals seran consagrades a la liturgia en les festivitats del Nadal. Aquestes conferències han despertat gran interès, tant per l'interessant del seu assumpció, com pel gran coneixement que del mateix tenen els conferenciants, els noms dels quals publicarem amb el programa detallat, amb els temes que tractaran.

Aquestes conferències tindran lloc al temple parroquial de Nuestra Señora de la Bonanova, els dies 23, 24, 25 i 27 del corrent, i a un quart de vuit del vespre, donant començament després d'una breu preparació musical.

Hi són convidades totes les associacions religioses, culturals i artístiques de la nostra ciutat, en la seguretat que la importància de les mateixes atrauran bon nombre de barcelonins, amants del ver coneixement de la liturgia cristiana.

Excursionisme

L'Associació Barcelonina de Mestres Officials ha organitzat una excursió col·lectiva a les Caves Nubiola de Sant Esteve Sesrovires pel dimarts de la setmana entrant.

Els socis que vulguin anar-hi han de comunicar-ho abans del 21 a Joan Gaspar, Sant Honorat, 9, segon, segona.

Diumenge que ve l'Agrupació Excursionista Jupiter efectuarà una excursió familiar a Mataró, Argentona, Castell del Barrisach, Vilassar de Dalt i Vilassar de Mar.

Se sortirà a les sis del matí per l'estació de M. S. A.

En la reunió general tinguda dimecres passat fou elegit el següent Consell de Govern: President, doctor Josep Torelló; vice-president, Josep Subirachs; secretari, T. Sitjar Ferrer; vice-secretari, Francesc Yerro; tesorier, Josep Mascort; bibliotecari, Jaume Esteve; vocals, Tomàs Colom i Evans i Cuadrado.

O. Q.

VIDA MARÍTIMA COMERCIAL

Moviment del Port el dia 17

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor italià «Ansaldo San Giorgio III», de Gènova, amb càrrega general.

Vapor espanyol «La Guardia», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Rey Jaime II», de Mahó, amb càrrega general.

Llagut espanyol «Manuel II», de Vinaròs, amb garrofes.

Pallebot espanyol «Ahi va», d'Alacant, amb càrrega general.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

VAIXELLS DESPATXATS:

Pallebot espanyol «San Antonio», amb càrrega general, cap a Ciutadella.

Vapor espanyol «Navarra», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.

Vapor espanyol «Cabo Higuer», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Llagut espanyol «San José», en llaut, cap a Vinaròs.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Jáviva», amb càrrega general i transit, cap a Pasaies i escales.

Vapor espanyol «Romén», en llaut, cap a Canàries i escales.

Vapor espanyol «Tordera», amb càrrega general, cap a Les Palmes i escales.

Vapor espanyol «Neimrod», en llaut, cap a Bilbao.

Vapor espanyol «José María», amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor espanyol «Canosa», amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor espanyol «Sac», en llaut, cap a Sfax.

Vapor espanyol «Gaudalquivir», de transit, cap a Palamós.

Vapor espanyol «Arteia Mendi», en llaut, cap a Sagunto.

Vapor anglès «Cid», amb càrrega general i transit, cap a Sagunto.

Vapor italià «Ansaldo San Gior-

gio III», amb càrrega general i transit, cap a Valparaíso i escales.

Vapor alemany «Vesta», amb càrrega general i transit, cap a Valencia.

Vapor noruec «Vera», en llaut, cap a Eivissa.

Vapor espanyol «La Guardia», amb càrrega general i transit, cap a Cetó i Marsella.

Vapor espanyol «Tirso», amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.

Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

Accidents marítims

DE L'AGÈNCIA HAYAS

Palermo, 18. — Durant una tempesta naufraga el veler «Santamar», portant ofegats quatre mariners, i podent guanyar la costa, malgrat estar greument ferits, tres mariners.—Hayas.

LA SITUACIÓ FINANCIERA A CUBA

La Casa d'Amèrica ha rebut el següent cablegràfic del seu delegat a l'Havana, don Miquel Pont:

Dissabte, 13 corrent, adjudicat Banca Morgan emprèstit cincanta milions dòlars a l'immillorable tipus 96'77, interessos 5 1/2 per 100, havent-se vengut primers bons mercat Nova York a la par. Classes productores estimen completament consolidat crèdit. Mercat de sucre sostingut. Preus fàrma, desenvolupant-se safra normalment. Exit operació acompañat perspectiva safra contribueix renaiixement confiança país i solvència econòmica. Laborem intensament exit Congrés Comercial Espanyol a Ultramar interessant també corporacions econòmiques cubanes.

EL CENTRE COTONER

Baix la presidència de don Pere Solé Graells es celebrà en el Centre Cotoner de Barcelona, Junts general extraordinària, en la qual fou acceptada la dimissió de don A. Tarrés Pons, en el càrrec de tresorer, havent estat elegit per unanimitat don Ramon Nogués Casas per a ocupar dit càrrec.

L'INSTITUT DE SANT ISIDRE

En l'última sessió celebrada per l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, el president sortint don Ignasi Girona, donà possessió en son càrrec al president actual don Carles

Vapor espanyol «Gaudalquivir», de transit, cap a Palamós.

Vapor espanyol «Arteia Mendi», en llaut, cap a Sagunto.

Vapor anglès «Cid», amb càrrega general i transit, cap a Sagunto.

Vapor italià «Ansaldo San Gior-

gio III», amb càrrega general i transit, cap a Valparaíso i escales.

Vapor espanyol «Tirso», amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.

Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ordunte Mendi», de Gijón, amb carbó.

Vapor noruec «Uno», de Troon, amb bacallà.

Vapor espanyol «La Cartuja», de Villagarcía, amb càrrega general i un passatger.

Veler danès «Njell», de Lisboa, amb bacallà.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Cisneros», de Huelva, amb càrrega general.

Els esports

LA COPA DATO

Ciclista de l'esmentada ciutat de Badalona.

El match serà per l'ordre següent:

Primer: Una hora a l'Americana, per punts.

Segon: Matchs de persecució entre els tres primers qualificats en la cursa anterior.

Lloc de la festa, el Velòdrom de Badalona.

BOXA

París, 18. — El boxejador Teixidor, campió d'Espanya, de pes pesat, ha deixat «knout-out» a Depaus, campió belga d'una categoria, en el cinquè round.

Des del primer moment ha pogut notar-se la gran superioritat del lluitador espanyol. — Havas.

LA CURSA MONTCAU

El Comitè Organitzador de la Cursa del Grup Excursionista Montcau, per si dia 28, ens prega la publicació de les ratlles següents:

«En pleu posar en coneixement de tots els deportes que els interessen clarament que el nostre públic ha comprés la veritable transcendència del certamen que s'apropia. Així foren rebuts pel president i secretari del Comitè Executiu esmentats Campionats, sortint d'ells molt ben impressionats de l'acta de mires i del patriotisme en què s'inspira el senyor Puig i Cadafalch, davant la importància que promet tenir el certamen tennístic que s'ha de celebrar des del primer de febrer proxim.

En un altre aspecte, es pot donar una idea aproximada de l'interès que ha despertat en el nostre gran públic la celebració d'aquest torneig municipal amb l'esdeveniment en els abonaments de llutes, que abans de donar-se a conèixer la data d'admissió d'encaixos, s'han exhaustit totalment els que havien projectat i ordenat constants. Ara s'està ocupant el sois-comitè, en la disposició d'una altra línia de les esmentades localitats per a cumplir els compromisos que no es poden evitar en el sentit indicat.

Alguns dels caracter esportiu, hem de demanar a conèixer què el criteri a seguir per a l'admissió d'inscripcions obliga als jugadors nacionals, en el sentit de procurar-se la firma del seccional del Club al qual pertanyen, qui en d'accordar els mèrits que concorren en el sollicitant. Demés, encara que es solliciti dels Clubs que deneguin la representació en llurs jutges respectius, el compliment de la suslusa referent a les quotes d'inscripció ha d'ésser efectuada per aquests últims.

Les obres d'installació i decoració s'executen amb una rapidesa extraordinària, i així qui s'adopti acord sobre els jugadors admesos, seran fixades en dates per a llur corresponent enquadrament.

Per últim, s'han rebut excelents impressions sobre la participació de la Campiona del món, Suzane Lennox, en les proves per a senyores mixtes; només falta una confirmació oficial en tal sentit, a la qual s'espera unir la notícia de l'arribada de les seves eminentes competidores, senyores Mc. Kane, Mallory i Hyatt.

III GRAN PREMI PENYA RIN

Concedit per la Cambra Sindical d'Automòbil i el Reial Automòbil Club de Catalunya, l'opòrtunitat permès per a la celebració del seu III Gran Premi de Voitures, Penya Rin, ha començat ja els seus treballs per a l'organització del dit Gran Premi.

La elecció de circuit és el que de moment preocupa més als organitzadors, ja que sembla difícil celebrar la clàssica gran prova de l'automobilisme català, sobre el triangle Manresa-Monjos-Almúnia, que ha estat teatre dels dos Grans Premis anteriors.

Més a nosaltres arriben rumors de que podrà ésser que el III Gran Premi Penya Rin, es corriés sobre un circuit pròxim a Barcelona, que presenta moltes i fàcils mitjans d'accés, i compregui ciutats d'importància, que, acollirien amb entusiasme la decisió de la Penya, en tal sentit i compararien amb tots els seus mitjans a què el III Gran Premi suposés en importància i lluïdesa als precedents.

A tal efecte, se'n diu, que la Directiva de la Penya, a conseqüència d'un canvi d'impressions preliminars haurà entre el seu vocal don Flik Aranguren i l'alcalde de Sabadell, efectuada, d'aquí a pocs dies, una visita oficial a l'Ajuntament de la dita població; de la qual visita en podrà resoldre, en principi, l'acord per a la celebració de la carrera en el circuit de referència.

MATCH CICLISTA BADALONA

El Club ciclista de Badalona preveu per al diumenge vinent un gran match entre els equips de la Unió Ciclista de Sabadell i el de l'Export

Ciclista de l'esmentada ciutat de Badalona.

El match serà per l'ordre següent:

Primer: Una hora a l'Americana, per punts.

Segon: Matchs de persecució entre els tres primers qualificats en la cursa anterior.

Lloc de la festa, el Velòdrom de Badalona.

TIVOLI

Avui, dijous, dia 18. Vespre, a les deu: Grandiosa funció, pels reis del

PATI-CANIVETA

LA CHARLOTTE I KRECKOW
en el seu prodigis

BALLET SOBRE GEL

Primer: «Sheherazade».

Segon: Tato i May (dones).

Tercer: Divertiments.

Tot Barcelona desfilà pel Tivoli, per a admirar l'aplaudir.

LA CHARLOTTE I KRECKOW

en llurs arriscats exercicis del

BALLET SOBRE GEL

DEMA, nit, i el dissabte, tarda i nit:

Grans funcions. — Es despatxa a Compiaduria.

TIVOLI

CLASSES DE PATINATGE SOBRE GEL

amb professors i professors

Abonaments.

S'obren dos abonaments, menys setmanals, de dilluns a dissabte: un d'onze a una de la tarda, i un altre d'una a tres de la matinada. — Es reben encàrcecs a Comptaduria, de tres a cinc de la tarda i de deu a 12 de nit.

Primer dia d'abonament: DILLUNS, 22 DE GENER.

Teatre de Novetats

Avui, nit, a les deu, 17 representació de la millor òpera de Moda a Europa

MISS VENUS

ADAPTACIÓ ESPANYOLA, CANTADA PER NOTABLES ARTISTES I CHOR GENERAL. — ELEGANT PARTITURA, GRANS BALLABLES, L'ILLUSIÓ PERFECTA. — NOVISSIM ESPECTACLE D'ACTUALITAT

Tots els dies, tarda i nit, l'èxit dels èxits, **MISS VENUS**: Preus: tarda: Butaca, 2 pessetes. Nit: butaca, 250 pessetes. Entrada general, una pesseta.

NOTA: El propòsit dissabte no hi haurà funció per a donar lloc al primer ball de distresses. — Es despatxa a Comptaduria per a les funcions del diumenge. — En assaig: LA PROHIBICIÓ DEL BESO.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, dijous. Nit, a les deu: MODA SELECTA. Extraordinàries sessions.

LEOPOLD FREGLI I PILAR ALONSO. Colossal programa: Primera part: Cinema (pel·lícula còmica). — Segona part: Les grans creacions de **LEOPOLD FREGLI**, EMPRESARIO. — Quarta part: La gentilissima i popular artista, idol de nostre públic, **PILAR ALONSO**. — Demà, divendres, tarda, Matinée **PILAR ALONSO**. Nit: Quarta sessió d'art: **LEOPOLD FREGLI I PILAR ALONSO**. — Aviat: Grans debuts i reaparició del popularissim artista **BALDER**.

Teatre Català ROMEA

Telefon 3500 A. — L'Empresa ha pogut obtenir que el genial artista

ERMETE ZACCONI

doni cinc úniques i extraordinàries representacions, les quals es donaran ELS DIES 26, 27, 28, 29 i 30 de GENER interpretant les seves grans creacions

OTELLO, IL CARDINALE LAMBERTINI, RE LEAR, CITTA MORTA

LA BISBETICA DOMATA

Queda obert l'abonament. Detalls i condicions, per programmes i cartells.

Als senyors abonats a les anteriors funcions ZACCONI, se'ls reservaran llurs localitats fins el dia 18.

Teatre de Novetats

Vuit elegants

BALLS DE DISFRESSES

AURIGEMMA-CANADÓ

Dissabte, 20 de gener

BALL GROC

El dia 8 de febrer, a dos quarts de quatre de la tarda: GRAN CERTAMENT INFANTIL DE VESTITS.

Localitats: Casa Aurigemma, Fernando, 53, i a la taquilla del teatre.

TEATRE NOU

COMPANYIA ARGENTINA

MUIÑO - ALIPPI

Avui, dijous, funció de moda. Nit, a les deu. EXIT COLOSSAL. FRANC EXPONTANI, de les aplaudides obres.

EL ULTIMO GAUCHO I LA BORRACHERA DEL TANGO. L'ESDEVENIMENT TEATRAL DEL DIA.

TEATRE COMIC

Avui, dijous, dia 18 de gener. Nit, a

dos quarts de deu. PEDORA (quatre actes); LA TORNADA D'EN NANDU I PI-PI

Gran Teatre Espanyol

Companyia de violinist Josep Santpere Avui, dijous, dia 18. Nit, a les deu. L'ÈXIT, NOVES I VELLES TEMPTACIONS DE SANTPERE.

Per poc temps encara a Barcelona

CIRC PALISSE

Marqués del Duero

Programa de 20 Atraccions

DEBUT

domptador Bendix. Presentant el meravellos grup de

LLEONS

DIRECCIO ÚNICA AL MON

DEBUT de l'esplèndid grup de

Feres barrejades

presentat pel domptador TREVES

El grup de 6 Tigres Reals

presentat pel domptador FISCHER

que fou greument ferit per la

«Tigressa TONIA»

a París, el 7 de febrer de 1922.

A cada representació, els millors

ACROBATES, ECUYERS,

ECUYERES i CLOWNS

Cada nit, a les deu. Dijous, dissabtes, diumenges i dies de festa, matinades a dos quarts de cinc. Tots els dimarts, matinada a preus populars econòmics, a dos quarts de quatre de la tarda.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

Guell - Tudela - Asquerino - Cortés

Nit, a les deu. MODA SELECTA POPULAR. BUTACA PLATEA, DUES PESSETES. L'ÈXIT VERITAT en tres actes, de don Josep Fernández del Villar.

EL CLAVO

Demà, divendres. POPULAR. Tarda, LOS FRESCOS. NIL. REPOSICIÓ de la formosa comèdia en tres actes, d'André Revere i Lucien Bernhard, traducció d'Antoni Palomero.

EL AMIGO TEDDY

Luxosíssima presentació. Decorat nou dels senyors Bubena i Girbal.

Es despatxa a Comptaduria. — Telèfon 4134 A.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dijous, dia 18. Nit. Magnífics

programes. GRANS ESTRENES. La

formosa pel·lícula, CAMBRERA, per la

cèlebre artista, GLADYS WALTON;

SIMI HEROIC, film curiosíssim: la

formosa i interessant comèdia francesa, MARGOT, i tercera jornada de la sèrie d'èxit creixent, ELS FILLS DE LES TENEBRES.

Diòrama

Programa per a avui: «La filla de la captiva», «Sed de glòria i amor», «Els fills de les tenèbres», segona jornada; «La malastronça», «De qui és la culpa?», còmica, d'extraordinària broma.

Saló Catalunya

Gran Cinema de Moda

Notable sextet JORDA. — Avui, dijous, estrenes: «Fatty entre bastidors», gran broma continua; «Viatge del príncep de Gales», quarta jornada, molt interessant; «Una innocent aventura», per la formosissima artista Vivian Martin. Ultims dies, de l'èxit sense precedents, triomf el més gran del Reial Programa Ajuria, «La presa de l'abisme», una veritable maravilla de la cinematografia, sensacional salvament d'un submarí al fons del mar, i naufragi d'un transatlàntic, presentat amb una realitat veritablement emocionant. — Dilluns, el més gran esdeveniment dels Artistes Associats, «El petit lord de Fauntlero», dues jornades, projectant-se sencera, la més grandiosa creació d'art, de Mary Pickford. Tots els dies, l'èxit dels èxits: «La presa de l'abisme», tot Barcelona veurà aquesta grandiosa maravilla cinematogràfica.

Dissabte, 20, a dos quarts de sis de la tarda. — Gran concert extraordinaire, a base de

CÀNCONS RUSSES

Grans
Magatzems

DAMIANS

EXCEPCIONALS OCASIONS

EN
Pelleteria - Esport
Cristalleria - Perfumeria
Marroquineria - Camiseria
Paraigües - Sabateria
Sastreria - Vestits - Capells
per a senyora i nena
últims models, etc., etc.

Compareu els nostres preus
abans de comprar i us conven-
cereu que son sense competè-
cia.

Fàbrica de Flors, Coronas i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

Esla reina de les aigües de taula la dela
VALL DE SANT DANIEL

El seu representant: Josep Pagàns, Ponent, 28

Lloguers

Pianos de lloguer de dife-
rents preus. Bruch
n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Ocasión

Tenda amb queviures sense
traspòs, prop Barcelona, 15 du-
ros lloguer. Urgell, 40, pral, 1.^a
De 11 a 1 de 5 a 7.

Casa meublée
amb permís qualsevol negoi
o indústria, es traspassa amb
tot mobiliari i utensilis per 7
mil duros, per absentia. Raó:
Ramalleres, 2, escriptori.

Pis formosíssim
elegantment amoblat, prop de
la Rambla, traspassa família
estrangera per 3.000 ptes. Raó:
Passeig de Gracia, 19, tenda.

Pisos facilitem
rapidament des de 40, 50 i 70
ptes. Arribau, 71, tercer, 2.ª De
10 a 1 de 5 a 7.

Pagaré bé
habitació independent per a es-
tudi de pintor. Esc. 2014, Em-
preesa Ideal d'Informació, Ram-
bla Flors, 16 (anunci).

Desitjo pis
fins a 25 duros mes, prop Ram-
bla o Passeig de Gràcia, es gra-
ficarà. Escrivre al núm. 2005,
Empreesa Ideal d'Informació,
Rambla Flors, 16 (anunci).

Primer pis

ascensor, bany, sol, 48 duros
mes, prop Corts, esquerra, Raó:
Valencia, 198, 3er, 2.ª De 3 a 5.

Pis gran modern

ascensor, 42 dls., altre de 4 habi-
tacions, 35 dls. en lloc magnífic.

Tenda amb queviures prop de
Barcelona. Urgell, 40, pral, 1.^a
De 11 a 1 de 5 a 7.

Es lloga
part de casa amoblada a Sant
Boi. Raó: Rambla, 15.

Desitjo habitació
pròpia per a laboratori i dor-
mitori. Escrivre 2594. Empr.
Ideal d'Informació, Rambla de
les Flors, 16 (anunci).

Regalo 1.000 ptes.
per botiga càntrica. Parets ne-
tes, lloguer moderat. Raó: Xu-
cià, 8 bis. klosco.

Per a llogar

Locals a propòsit per a petits
obradors o tallers. Lloc quiet i
tranquil·l. Vilana, 2-Sarría. Raó:
Passeig St. Joan, 16, segon, 2.^a

Vendes

Venc pis amoblat
bonic i elegant per a pensió ar-
tistes. Esta prop Eden i Monte
Carlo. Abstenir-vos agències.
Raó: Mendizábal, 6, porteria.

Urgeix vendre
2 butaques, 6 cadires, 1 sofà, 1
maquinà cuir i altres utensilis.
Urgell, 62, entresol.

L'anunci

més èficac i econòmic és l'instal·lació a les pissares dels baixos de

l'Empresa Ideal d'Informació

Rambla Flors, 16, baixos
Admetem anuncis per a tots els
periòdics.

Grans descomptes

VENDA

arrendo, vedat menor, courre,
plata, labors, 16 km, carrete-
ra, estació Robledo. Arrendat
Pefarroja es disposava exploti-
ció quan es van suspender els negocis. Llista Madrid, Ni-
colau Fernández. Sense corre-
dors.

Venc lot

de 15 neuromàtiques nous, mides
corrents, 22 cambres vermelles,
una magneto Bosch, blindada, 4
càndidres tipus Z A 4, una magne-
to S. E. V. de 2 càndidres, un
Pistolete de 2.000 litres i una
bascula de 200 quilos en bon es-
tat. Corts, 564, quart.

Autopiano

de 88 notes, musicari i rotillons
molt econòmic. TALLERS, 35.

Regalo 1.000 ptes.

per botiga càntrica. Parets ne-
tes, lloguer moderat. Raó: Xu-
cià, 8 bis. klosco.

Casa en venda

de bon rendiment per 58.000 duros.
Raó: Verdaguer i Callis, 9.

De nou a onze.

Venc un omnibus

30 x 40 Hispano Suiza de cabu-
da 30 seients en perfecte estat
model nou. R. Catalunya, 52,
principal, segona.

Venc tartana

nova. Raó: Constitució, 180, fun-
dació Bordeta-Sans.

Urgeix vendre

2 butaques, 6 cadires, 1 sofà, 1
maquinà cuir i altres utensilis.
Urgell, 62, entresol.

Empleu

el podeu aconseguir ràpi-
dament en importants cases com-
ercials o banca. Arribau, 71,
tercer, 2.ª De 10 a 11 de 5 a 7.

el ojo ve que

SERVUS

limpia el
calzado

mejor que ninguna
otra composición

Chem. Werke LUBSZYNSKI & C° A-B. BERLIN-LICHTENBERG
Fca. Sucursal en BADALONA
= J. VILA BALL-LLEBRERA =

CALICIDA-ESCRIVA

EXTRAU SENSE
DOLOR NI MOLESTIA
ELS ULLS DE POLL
Y DURISSIES
SE VEN A TOT ARREU
• AGENTS.
J. URIACH & C°
Bruch, 49. - BARCELONA

Desconfieu dels similars
y no dubteu dels efectes
del **CALICIDA-ESCRIVA**

TRENCACTS....!

La vostra cura es un fet

L'apparell **Auto-Massatge Suñé** aconsegueix que, amb un insensible i seguit massatge, es curi
radicalment la trencadura.

Eminents doctors el recomanen com a model de perfeccionament.

No entorpeix el treball. Així mateix no dona cap mena de molèstia. No va amb enfaragosos lligams.

Patentats a Espanya i nacions estrangeres

Consultori Mèdic: Rambla Sta. Mònica, 13, pral.

Consulta tots els matins i festius de 10 a 12.
Dimarts, dijous i dissabtes, de 5 a 7 tarda.

Necessito corredor de cordilleria. Asalto, 18, primer. De 8 a 9.

Gramofon d'ocasió venc per 75 ptes. Tallers, 16.

Ven 2 cases per repartiment herència. Val-
ència, Muntanya, 40.000 duros i
Carme 22.000 duros, directe. R.:
València, 198, 3er, 2.ª De 3 a 5.

Sideca 2 seients amb capota i parabrisas venc.
Corts, 617, tercer, 2.^a

Demandes

Es casarien dos joves formals, 20 anys. Illu-
res de quintes, de porvenir, no
mal pareguts, amb senyoretes agraciades (preferible orfe)

que disposin de 5 a 10 mil pes-
setes i es conformin viure fora
de Barcelona. Adoptem aquest mitjà per manca de relacions
aqui. Es tornaran cartes i foto-
grafies. Curiosos i bromistes abstenir-vos, no ens agrada perdre temps. Escrivre al nú-
mero 2593. Empresa Ideal d'Infor-
mació, Rambla de les Flors, núm. 16 (anunci).

Casa Garcia Suarez 38, Rambla Catalunya
Telèfon 4235 A.

Gramofon Cablegrames, Radis
(servei oficial) telefonemes. Es cursen
immmediatament servint-se de la

EMPRESA IDEAL
D'INFORMACIÓ

Estalviareu temps i mo-
lesties. Rambla de les
Flors, 16, baixos.

Corredors

a sou i comissió per a la plaça.

Rao: Cabanillas, 52, fàbrica. De 9 a 11 de 3 a 5.

Empreu

el podeu aconseguir ràpi-
dament en importants cases com-
ercials o banca. Arribau, 71,
tercer, 2.ª De 10 a 11 de 5 a 7.

Telegrams

Cablegrames, Radis (servei oficial)

telefonemes. Es cursen
immmediatament servint-se de la

EMPRESA IDEAL
D'INFORMACIÓ

Estalviareu temps i mo-
lesties. Rambla de les
Flors, 16 (anunci).

Dispeses

Persona sola cedeix prop Rambla i pis pri-
mer 2 hab. contigus i amobla-
des. b. carrer, per 75 ptes. Raó:

Virreina Est. 4.

Habitació amoblada

de luxe, es lloga, preferible se-
nyor. Bocafort prop Corts. Es-

crivre al núm. 2590. Empresa
Ideal d'Informació, Rambla de

les Flors, 16 (anunci).

Per a Sra. o matrim.

cedeix prop Rambla i pis pri-
mer 2 hab. contigus i amobla-
des. b. carrer, per 75 ptes. Raó:

Virreina Est. 4.

Jove, ben paraguda

es necessita per a atracó de

teatre. R. Tallers, 41, 2^a, 2.^a

Habitació

Cardenal Casañas, 15 i 17, pral.
Sala amb balcó carrer a tot
pensió 175 ptes. mes i altra inter-
ior 130 ptes. mes. Admeto a
menjar sol a 100 ptes. mes. me-
jar cassola i variat. Gran me-
jador. Cardenal Casañas, 15,

17, principal.

Desitjo sevior a pensi
o sols dormir. Llauter, 1, pr
mer, 3.ª (davant Borsa).

Habitació 2 pessetes
Passeig Ensenyança, 2 bis, pr
segon, primera.

Habitació
senyor sol a dormir amb re
fugi. Dr. Dou, 11, 2^a, 2.^a

Es lloga habitació
independent, reservada, a se-
nyor o sevior distingit. Es-
crivre al núm. 2590. Empresa
Ideal d'Informació, Rambla de
les Flors, 16 (anunci).

Rbla. Sta. Mònica, 9, 2.ª, 1.^a
habitacions a seviores i in-
trimoris, amb pensió o sensa.

Per a Sra. o matrim.
cedeix prop Rambla i pis pri-
mer 2 hab. contigus i amobla-
des. b. carrer, per 75 ptes. Raó:
Virreina Est. 4.

Jove, ben paraguda
es necessita per a atracó de

teatre. R. Tallers, 41, 2^a, 2.^a

ENHORABONA ALS MALALTS

Per a combatre una malaltia el primer que es necessita es que el malalt tingui forees.
La casa BRAND, de Londres, prepara

ESSÈNCIA DE VACA BRAND

ESSÈNCIA DE POLLASTRE BRAND